

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 50

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petilna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izreja vsak dan izvemši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Pribečevičevi nameni.

Iz Pribečevičevega načrta zakona
o osnovnih šolah:
Čl. 34: V osnovni šoli se uči:
2. srbsko-hrvaško-slovenski je-
zik.
Čl. 35: Pouk v vseh osnovnih
šolah se vrši v državnem jeziku.

Najglasnejša, a tudi najbolj prazna fraza,
s katero slepomišijo pri nas že ves čas po pre-
vratu, je tako zvano »narodno edinstvo«. Ves
izobraženi svet je smatral od nekdaj in smatra
še dandanes Slovence, Hrvate, Srbe in Bolga-
re sicer za sorodne, a vendarle samostojne
narode, kakor so sorodni a samostojni narodi
tudi Čehi, Poljaki, Ukrajinci in Rusi. Odveč je
poudarjati, da so se vsi ti narodi sami čutili,
odkar se politično in narodno zavedajo, za si-
cer bratske, a popolnoma samostojne narodne
individualnosti. Ta zavest je prešinjala vsa nji-
hova kulturna prizadevanja in vse njih poli-
tične boje, zato je tudi popolnoma razumljivo,
da so vsi naši največji možje vseh dob vedno
poudarjali bratsko jugoslovansko vzajem-
nost, a vselej pa rezko odklanjali kako
edinstvo, ki bi dejansko za nas pomenilo le
posrbljenje ali pohrvačenje.

Odkar se Slovenci politično in narodno za-
vedamo, je naša narodna samozavest vedno
bolj rasla, zato je tudi popolnoma razumljivo,
da se pri nas sploh nikdar pojaviti ni mogel
kak slovenski glas, ki bi nam tajil ali le opo-
rekal našo narodno individualnost. S to za-
vestjo v srcu je bojeval naš narod vse svoje
boje in ustvarjal vse svoje vrednote, ki jih je
prinesel v našo novo državo v prepričanju, da
jih bo mogel tu še višje in globlje izoblikovati,
kajti čim bolj bi bile obdelane posamezne
njive, tem bogatejšo žetev bi dalo tudi celo-
kupno polje.

Toda prišlo je drugače. Peščica liberalnih
stremuških politikov, ki je čutila, da je brez
vsakih korenin v slovenskem narodu in ki si
jih v svobodnem tekmovanju tudi pridobiti ni
upala, je takoj ob prevratu proglasila krilatice
o »narodnem edinstvu«, da pomaga slovenski
narod pokoriti centralizmu. In tako smo bili
pod to krinko Slovenci oropani še celo one sa-
mouprave, ki smo jo življali že pred vojno, pod
to krinko se Slovenija gospodarsko izžema do
krvi in pod to krinko se sistematično pači in
izriva slovenski jezik vedno bolj iz vseh jav-
nih uradov in naprav.

Najhujša opasnost nam pa grozi v tem
pogledu sedaj z novim Pribečeviče-
vim šolskim zakonom. Najglasnejši
zagovornik fraze o »narodnem edinstvu« je šel
namreč sedaj še dalje ter si izmislil nov ne-
smisel, to je »srbsko-hrvaško-slovenski jezik«.
Ker tega čudovitega »jezika« noben filolog
sveta ne pozna, ga nihče še nikdar slišal ni in
ga seveda nikjer na tem božjem svetu tudi ne
govore ne, bi se ta iznajdba mogla zdeti glupa
šala, če se ne bi skrivali za njo za naš narod
smrtno nevarni nameni! Iznajdba »srbsko-
hrvaško-slovenskega jezika« nima namreč no-
benega drugega namena nego ta, da se obstoj
posebnega slovenskega jezika kot jezika po-
sebnega, samosvojega naroda zanika in s tem
da prosvetnemu ministrstvu možnost, da se
polagoma izpodrine na naših šolah slovenski
jezik, da se premeščajo k nam srbski ali hrvat-
ski učitelji, da se uvajajo knjige v »srbsko-
hrvaško-slovenskem državnem jeziku« — to
je, v praksi, srbske in hrvatske, v katerih bi
slovensčina kot »dijalekt«, ki ga govori naj-
manjši del »jugoslovanskega naroda«, čedalje-
bolj izginjala. To je namen te iznajd-
be! Sicer se pa že izvaja, kajti na Bledu so
slovensko učiteljico, ki so jo prestavili, ravno-
kar nadomestili s srbsko učno močjo, in to bo
šlo sistematično dalje. »Zna Pribečevič, što
radi!«

Prva in najglavnejša točka vseh političnih
programov in vseh slovenskih strank brez iz-
jeme se je v vseh časih glasila, da zahteva
slovenski narod svojo slovensko narodno šolo.
Mnogo smo si v tem pogledu (razen na Koro-
škem in v Trstu) izbojevali že pred vojno,
ob prevratu je bilo to poglavje za nas dose-
ženo ter izvršeno in prepričani smo bili, da
nam v tem pogledu v naši lastni državi sploh
ne bo treba nikdar več izgubljati besed. Toda,
kakor kaže, smo se motili tudi v tem oziru
in vse kaže, da se nam bliža doba, ko se bomo
moralo zopet boriti za svoj jezik. Glasno in
javno pa povemo vsem in vsakomur, da si
naš narod svoje slovenske narodne šole ne bo

Pogubna finančna politika vlade.

NA INICIATIVO DR. KOROŠČA BO OPOZICIJA ZAHTEVALA STABILIZACIJO VALUTE

Belgrad, 17. jan. (Izv.) Opozicionalni blok
je imel danes sejo, na kateri se je določilo
delovanje za prihodnje dni. Na iniciativo dr.
Korošča se je potem razpravljalo in vnela ve-
lika debata o dviganju dinarja, kar je spra-
vilo v velike nove nepravilice celo naše gospo-
darstvo. Opozicija bo spravila to stvar v pri-
merni obliki v narodni skupščini na razgo-
vor ter zahtevala stalnost dinarja. Fin. mi-

nister, opozorjen na posledice nestalne va-
lute, je malomarno odgovoril: »Nekateri bo-
do zopet propadli, podjetja pa pridejo potem
zopet v prave roke.« Tudi belgrajski gospo-
darski krogi večinoma obojajo valuto poli-
tiško Stojadinovičevu. Le krogi v narodni ban-
ki jo podpirajo. Njih cilj je od nekdaj, da
spravijo dinar na deset švicarskih centimov.

Politika »fortvurstljanja«.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Tudi danes ni
bilo posebnih političnih dogodkov. Predsed-
nik verifikacijskega odbora dr. Ninko Perić
je danes obiskal Pašića, ki je še vedno v svoji
vili na Topčiderskem brdu, da bi dobil od
njega dovoljenje za sklicanje verifikacijskega
odбора. Toda Pašić ni hotel dati dovoljenja,
da se skliče verif. odbor in tako bo verifika-
cija še za nekaj časa odložena. Nekateri mi-
slijo, da bi Pašić rad izzval radičevce do ka-
kega nepremišljenega koraka, kar pa je pri
znani pohlevnosti radičevcev izključeno. Da
bi se vendar nekaj storilo, so naprosili radi-

čevci zajedničarja dr. Zanića, da naj stavi pri-
hodnje dni na predsednika narodne skupšči-
ne vprašanje, zakaj odloga verifikacije.

Zagreb, 17. junija. (Izv.) Danes dopoldne
je Pavle Radić pred svojim odhodom v Bel-
grad še enkrat obiskal Stjepana Radića in se
dogovoril z njim o držanju Seljačkega kluba
v parlamentu v slučaju ponovne odgoditve
verifikacije anketiranih hrvatskih mandatov.
Kaj sta se dogovorila, o tem je Pavle Radić
močel. Izjavil je samo, da je v takem slučaju
vsa opozicija solidarna s Seljačkim klubom.

»Delovni program« reakcije.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Glede verifi-
kacije in delovanja zakonodajnega odbora je
danes razpravljajl predsednik radikalnega
kluba Živković z Jovanovičem in dr. Ninko
Perićem. Radi sklicanja verif. odbora niso
mogli ničesar ukreniti, ker Pašić, kakor po-
ročamo na drugem mestu, ni dal potrebnega
dovoljenja. Mislijo, da hoče Pašić zavleči ve-
rifikacijo čez zakoniti rok. Kar se tiče delo-

vnanja zakonodajnega odbora, vlada hoče for-
sirati delo, da čimprej spravi pod streho raz-
ne reakcionarne zakone. Kakor kažejo dose-
dani načrti, bi prišli kot prvi na vrsto za-
kon o drž. pravdnikih, kot drugi pa tiskovni
zakon, potem zakon o organizaciji sodišč in
zakon o sodnikih. O tem bo še končno skle-
pala vlada.

Razprava o ljudskošolskem zakonu.

Zaradi stvarne ostre kritike posl. Sušnika so
se nekatere določbe izpremenile.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) V odseku za za-
kon o ljudskih šolah so danes razpravljali po-
drobno o dolžnostih in pravicah učiteljev.
Vsed ostre kritike sta bila čl. 69 in 72 črtana.
Posl. Sušnik je nastopil proti čl. 65., ki
določa kot vzgojni cilj vzgojo v duhu narod-
nega in državnega edinstva ter verske strp-
nosti, ker to ni nič drugega kot plašč, s ka-
terim se prikrivajo pravi nameni: Vse šolstvo
unificirati in centralizirati in nesrbsko deo
posrbiti. Predlaga, da naj bo služba božja ob-
vezna in da mora učiteljstvo mladino v cerkvi
nadzorovati. Najostreje je nastopil proti čl.
76. in 77., ki poleg vseh drugih bremen, ki jih
mora za učiteljstvo nositi občina, določa, da so
učitelji za obisk učiteljskih predavanj, tečajev
in za prosvetno delo izven šole plačani. Protes-
tiral je proti temu, da ima prosvetni minister
pravico iz proračuna dajati nagrade, ker se s
tem uvaja korupcija in strankarstvo. Naj se
minister pobriga, da bo izplačal katehetom
nagrade, katere jim dolguje v znesku 3.000.000
dinarjev. Vsi predlogi posl. Sušnika glede ve-
roučiteljev so bili odloženi, dokler vlada ne
reši vprašanje glede puka in nastavljanja ve-
roučiteljev. Pri oddelku, ki govori o pravicah
učiteljstva, je posl. Sušnik opozarjal na narav-
nost grozna bremena za občine, ki jih predpi-
suje čl. 90. s tem, da predpisuje, da mora
imeti vsak učitelj, tudi samec, stanovanje dveh
do treh sob z vsemi pritliklinami in da mora
občina zraven dobavljati še letno 20 kub. me-
trov kuriva. Sprejet je bil Sušnikov predlog,
da se kurivo preskrbi ali v naturi ali v denar-
ju, z ozirom na krajevne razmere in do višine,

kakor določa prosvetna oblast. Oddelek o
kaznih se je odložil za pozneje, ker je minister
vsled ostrega nastopa opozicije izjavil, da ho-
če sestaviti in predložiti popolnoma nov pred-
log. Sprejet je bil predlog o postavljanju in
premeščanju učiteljev z malimi izpremenba-
mi. — Prihodnja seja bo jutri, če ne bo skup-
ščinska seja trajala cel dan.

Skrb vlade za invalide.

Vlada noče priznati invalidske organizacije. —
Invalidska organizacija naj ne ima nobenega
vpliva pri pregledovanju invalidov. — »Vse
mora biti koncentrirano v Belgradu!«

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Popoldne ob 4
je bila seja odbora za invalidski zakon. Raz-
pravljalo se je o IV. in V. pogl. od čl. 61. do
85. Govorilo se je o ugotovitvi invalidnosti,
o invalidskih komisijah, o roku za prijavo, o
invalidskih sodiščih, o revizijah in obnovah
postopanj glede invalidnosti in odkupnini in-
validnine. Pri načelni razpravi so govorili Mi-
lan Grol, Agatonović in Franc Kremžar. Posl.
Kremžar je stavil več predlogov, katere
je minister skoro vse odbil, tako tudi pred-
log, da bi bil član komisije za pregledovanje
invalidov tudi član invalidske organizacije.
Sprejet je bil delen Kremžarjev predlog, da
bi komisija, če bi bil invalid zadržan priti na
pregledovanje vsled bolezni, določila drug
dan. Minister tudi ni pristal na to, da bi ko-
misija na smrt bolnega pregledala doma.
Vladna večina je zavrgla tudi Kremžarjev
predlog, da bi namesto enega vrhovnega in-
validskega sodišča v Belgradu, opravljalga te
posle kot druga instances apelacijska sodišča,
kar bi bilo cenejše in boljše. Minister je pri-
znal, da bi bilo boljše, cenejše in hitreje, de-
jal pa je, da vendar ne more sprejeti pred-
loga, češ, da mora biti vse v Belgradu. Konč-
no je odbil predlog, da naj bi priznal invalid-
sko organizacijo. Sprejet je bil predlog posl.
Agatonovića, da bi smel v vrhovnem in-
validskem sodišču sedeti tudi en član invalid-
ske organizacije, ki bo seveda Srb. Sprejet je
bil še en predlog posl. Kremžarja in poslanca
Agatonovića. Razprava je bila deloma zelo
ostra. Seja je trajala do 7. ure. — Prihodnja
seja še ni določena.

KONSTITUCIJA VODSTVA DEMOKRATSKE STRANKE.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Danes se je vr-
šila seja glavnega odbora demokratske stran-
ke, na kateri se je vodstvo demokratske stran-
ke konstituiralo. Za predsednika je izvoljen

Ljuba Davidović, za podpredsednika
Kosta Timotijević in dr. Krstelj, za
glavnega tajnika dr. Božidar Vlajić, za
blagajnika Ljuba Mihajlović.

Kako bi se pravosodni mini-ster rad izmazal.

Belgrad, 17. junija. (Izv.) Tekom današ-
njega dne je prispela v Belgrad že večina po-
slancev, ki so se po svojih klubih posvetovali
o jutrišnji seji skupščine. Kakor znano, pride
kot prva točka na dnevni red jutrišnje seje
interpelacija na ministra za ljudsko zdrav-
stvo radičega, ker je ministrstvo vzelo v na-
jem neko hišo, o kateri je dokazano, da ni
za uradne prostore ministrstva primerna in
da je prevelika. Kot druga točka pride na
dnevni red prošnja obtoženega ministra dr.
Lukinića, da naj se mu podaljša rok, da bi
mogel odgovoriti na obtožnico radi afere
Thurn-Taxis, češ da je bolan na ledvicah.

Posamezni klubi so se posvetovali o tej
prošnji. Splošno mnenje je, da bi se pravo-
sodni minister rad izmazal iz te zadeve in da
je radičega poslal prošnjo narodni skupščini.
Prosi, da se mu podaljša po zakonu določeni
rok 15 dni na šestdeset dni, vsled česar bi
obtožnica propadla, ker bo skupščina v krat-
kem času odpovedana in šele v jeseni 20.
oktobra sklicana na novo zasedanje. Radi
tega bodo vsi opozicionalni krogi nastopili
proti in zahtevali, da se je treba v tem oziru
držati strogo zakonskega roka, ker ima mini-
ster pravico, da lahko odgovori pismeno, če
ne more ustmeno.

KJE JE RADIČEV AKT?

Zagreb, 17. junija. (Izv.) Danes sta odpo-
tovala v Belgrad višji državni pravdnik dr.
Aleksander in šef pravosodja dr. Vajić. To
potovanje spravljajo v zvezo z vprašanjem
internacije dr. Mačka in tovarišev in z vpra-
šanjem procesa proti Stjepanu Radiću. Zani-
mivo je dejstvo, da je predsednik sodnega
stola našemu dopisniku pred nekaj dnevi iz-
javil, da je preiskava proti Stjepanu Radiću
končana in da je akt izročen državnemu
pravdniku. Državni pravdnik je pa včeraj in
danes trdil, da akta še ni dobil. Verjetno je,
da je odhod dr. Aleksandra v Belgrad tudi v
zvezi s to stvarjo.

Italija.

OFENZIVA PROTI LIRI.

Rim, 17. jun. Novo padanje lire vznemir-
ja celokupno javnost. Vladni krogi izjavljajo,
da je v teku nova spekulativna kampanja, pri
kateri sodelujejo zunanje in notranje sile. Vla-
da je pripravljena, da ob primernem trenutku
nastopi s protiakcijo. — Zatrjuje se, da ima
sedanja ofenziva proti Liri namen, da prisili
italijansko vlado, da izda v obrambni sklopi
celokupno Morganovo posojilo in najame nato
novo posojilo pod mnogo težjimi pogoji.

DONATIJA PRIJELI NA MEJI.

Rim, 17. jun. Dr. Donatija, ki so mu bile
oblasti prvotno izdale potni list za inozemstvo,
so na meji na vladni ukaz prijeli in odvedli
nazaj.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

Peking, 17. junija. (Izv.) Za 28. t. m. je
sklenjen nov generalni štrajk. Vsi delavci so
dalje sklenili, da bodo pobirali 100dstotni da-
vek za podporo štrajkujočih v Sanghaju. Med
tujci v Sanghaju se pojavlja gibanje, da se
dajo Kitajcem obsežne koncesije. Za pravice
Kitajcev so se začeli zavzemati tudi misijo-
narji.

Peking, 17. junija. (Izv.) Agitacija dija-
kov proti Angležem in Japoncem raste. Po
ulicah dele letake, v katerih pozivajo Angle-
že in Japonce, naj zapuste deželo.

NOVA VLADA V BELGIJI.

Bruselj, 17. maja. (Izv.) Poulet je sestavil
novo vlado. Predsedstvo vlade je prevzel
Poulet, podpredsedništvo pa Vandervelde.
Vlada je sestavljena iz katolikov in sociali-
stov.

ZDRAVILO PROTI JETIKI.

Pariz, 17. junija. (Izv.) V akademiji zna-
nosti so poročali zdravniki Pasteurjevega za-
voda o novem sredstvu proti jetiki. Z novim
sredstvom je bilo cepljenih nad 2000 oseb, ki
so ostale vse zdrave.

Kitajski zmaj.

Kakor nam poročajo najnovejše vesti, se nemiri na Kitajskem čedalje bolj širijo, in že se oči celega sveta skrbipolno upirajo na Daljni Vzhod, odkoder se je pričela vzdigovati preteča črna senca, krijoča morda v sebi nevarnost danes še neslutnih zapletljajev.

Vse kaže, da gre na Kitajskem topot za gibanje, ki je zavzelo celi 500 milijonski narod. To pa je mogla povzročiti samo ideja, ki je še vedno zrevolucionirala sleherni narod: nacionalna ideja. Ven s tuji, Kitajska Kitajcem, za svobodo in samostojnost — to geslo prešinja danes ogromno kitajsko državo od enega konca do drugega, in se gotovo ne bo dalo več zadušiti...

To gibanje ima torej patriotičen, naroden značaj in zato utegne biti elementarnega pomena za usodo Kitajske in vsekakor ne brez dalekosežnih političnih posledic tudi za mednarodni položaj.

Kakor znano, označujejo angleške, japonske in ameriške vesti nemire na Kitajskem kot delo ruskih sovjetov, kot sad komunistične propagande. Na tem je resnice toliko, da sovjeti spretno izrabljajo po svetovni vojni probujeno nacionalno zavest rumenega moža. Na Kitajskem že dolgo deluje tajna družba Kuo-Min-Tan, ki je strogo nacionalistična, rečimo naravnost: fašistovska, pa se zdaj radevolje druži z boljševiki, katerih je na Kitajskem organiziranih malo, pa so seveda jako odločni. Tem pride v prilog dejstvo, da se probujajo tudi kitajski delavci, ki žive v fabrikah, pripadajočih evropskim in ameriškim velekapitalističnim družbam, naravnost strašno življenje popolnih sužnjev.

Izvor in značaj današnjih dogodkov, odigravajočih se na Kitajskem, osvetljuje jako poučljivo tudi bivši angleški premier Lloyd George v članku, ki ga je priobčil te dni v svetovnih listih. Lloyd George je gotovo vse prej nego prijatelj boljševikov, vendar čisto pravično presoja prave vzroke kitajskega protiboljševskega gibanja. On pravi: Odnosaji med Rusijo in Kitajsko niso niti izključno vprašanje propagande (komunistične), niti so najnovejšega datuma. Že caristična Rusija je imela jako velik interes na kitajskih zadevah. Rivaliteta interesov Japonske in Rusije, stvar, ki je z ozirom na sedanje kitajske dogodke največjega pomena, je začela že pred boljševistično Rusijo. Ta rivaliteta je obema državama dajala povod, da sta kitajske vstaje preskrbovali z orožjem in municijo, hoteč s tem omogočati svoj lastni hasek. Sovjetska Rusija hoče enako kakor caristična, toda z vse drugačnimi metodami, zadeti Anglijo na vzhodu, da ji zada smrtno rano. Kitajci od svoje strani pa so z veseljem sprejeli pomoč, ponujeno od boljševikov, za osvoboditev izpod evropskega jarma. Saj v Šanghaju, v Hongkongu, pravzaprav celo v Pekingju, vladajo tuji. Mogoče so globlji nameni ruskih boljševikov kitajskim vstajam zakriti, toda resnica je, da jim je dobrodošla vsaka pomoč, ki jih podpira pri dosegu njihovih ciljev — ti cilji pa so zaenkrat nacionalistični.

Koren današnjih nemirov na Kitajskem je naroden, narekovan od narodnih težav. Toda, če pride do dejanske zveze med besnimi kitajskim nacionalisti in ruski boljševiki, ki divje sovražijo zapad, njegovo vero in kulturo sploh, potem more nastati najhujša kombinacija, ki jo je svet kdaj videl iz dobe Hunov sem. Kitajska je dežela neomejenih sredstev. Njeno prebivalstvo je izmed najbolj pridnih in nadarjenih na svetu. Dežela ima silne rezerve naravnih bogastev. Velika gibanja narodov pa so šla vedno od vzhoda proti zahodu.

Širni predeli Male Azije in Mezopotamije, nekdanji gosti obljudeni in cvetoči, ki so prehranjevali rimsko državo z žitom, ti so danes

večinoma zapuščene divjine. Nedaleč od njih pa leži preobljudena Kitajska, ki izšče prostora za čedalje bolj naraščajoče mase. Če torej razljučen, z orožjem civilizacije opremljen Kitaj obrne svoje poglede proti zapadu, sledi s tem samo naravnemu instinktu in zgodovinskemu vzgladu...

Tako Lloyd George, opozarjajoč belo raso na novo vstajajočo žolto nevarnost, ki je danes morda res bližja nego kdaj. Zaenkrat seveda je zelo verjetno, da se evropskim velešilam z Japonsko in Ameriko vred posreči kitajske nemire zadušiti, ker proti tehničnim sredstvom belokožcev se Kitajci tudi z rusko boljševiško pomočjo ne bodo mogli dolgo uspešno boriti. Nevarna pa je velesilam njihova medsebojna rivaliteta sama, zlasti Japonska in Amerika pazita skrbno druga na drugo, da ne bi katera od njih pridobila preveč tal na Kitajskem. Dolgo pa ne bo mogoče zadržati emancipacije 500 milijonskega kitajskega naroda. Lloyd George ima čisto prav, če Angliji in Ameriki svetuje, da naj podpirata gibanje Kitajcev po neodvisnosti. To stališče je edino pravilno, pravično in krščansko. Potem bodo ruski boljševiki ostali s svojimi nameni na cedilu.

Slovensko ženstvo za polnopravnost žene v Jugoslaviji.

Ljubljana, 17. junija 1925.

Nocojšnji ženski shod v Unionovi dvorani je zopet dokazal, kako zavedna in prebujena je slovenska žena, kako budno sledi javnim dogodkom v naši državi in kako neizprosno in dosledno zna nastopiti za ono, kar spozna za pravo. Unionova dvorana je bila nabito polna žena iz vseh slojev in vseh političnih strank. Nastopale so: Narodna ženska zveza SHS: g. Franja Tavčar, Krščanska slovenska ženska zveza: g. Cilka Krekova, Zveza delavskih žen in deklet: g. Rakovčeva, Ženska sekcija narodno-socialne stranke: g. Jarčeva, Poselska zveza: g. Marija Rakovčeva, Krekova prosveta: g. Pavla Videmšek, Orliška podzveza: g. Dolenc, Kolo: g. Engelmannova, Društvo učiteljic: g. Umberger, Feministični klub: g. Vode, Splošno žensko društvo: g. Govekar, Klub Primork: g. Lebar.

Shod je otvorila in po soglasni izvolitvi vodila g. Franja Tavčarjeva.

Kot prvi govornik je nastopil vseučiliški profesor g. dr. Lapajne, ki je v poljudnem, obširnem govoru vsestransko razjasnil vse zakonske določbe dednega prava, ki so tačas v veljavi bodisi v Srbiji bodisi v bivših avstro-ogrskih pokrajinah, v kolikor se nanašajo na ženo. Obrazložil je, v kakšnem stadiju se nahaja sedaj zakonski načrt o novem, za vso državo veljavnem dednem pravu in opozoril, da gre končna beseda narodni skupščini. Izključeno je, da bi se hotela ali mogla člena 396. in 397. srb. drž. zak. razširiti tudi na prečanske kraje. Vendar je pa treba v novem zakonu poskrbeti, da se, ne da bi se kakorkoli kršila ženska enakopravnost, zavarujejo kmečki domovi pred drobljenjem. Predavatelj je celo obsežno snov povzel v šestih resolucijah:

1. Zenačene insteatne dedne pravice v naši kraljevini morajo biti za dediče moškega in ženskega spola enako ugodne. Ta ravnopravnost je plod zgodovinskega razvitka dednega prava; zato se ne more vzeti tistim pravnim področjem, ki jo že imajo uzakonjeno in jo je treba razširiti še na ostala.

2. V svrhu, da se ob smrtnih slučajih ne drobe kmetska posestva in da ostane gospodarstvo v moški rokah, naj se v zenačeno dedno pravo sprejmejo posebne norme za delitev kmetskih nepremičnih zapuščin. Za uzor naj služi koroški zakon z dne 16. IX. 1903 štev. 33. dež. zak. Taka kmetska posestva naj prevzame najposposobnejši moški dedič, ostali moški in ženski dediči se naj izplačajo z de-

narnimi odpravki, in za plačilo priznajo prevzemniku olajšave.

3. Zenačeno insteatno dedno pravo naj predvidi dedno pravico tudi za preživelega so-proga, in sicer v tistem obsegu, v katerem jo pozna slo. dalmatinsko področje (§§ 757—758 nov. o. d. z.).

4. V tistih slučajih, ko je zapustnik napravil poslednjo voljo, naj dedno pravo preživelemu soprogu zagotovi vsaj pomanjkujoče primerno vzdrževanje, ako mu ne prizna dolžnega dela ugodnejše vsebine.

5. Sicer pa ne smatramo izenačenja dednega prava naše kraljevine za tako nujnega, da ne bi mogli čakati na rešitev vanje spadajočih problemov po novi zakonodaji čehoslovske republike, ki bo urejevala povsem podobne razmere prebivalstva.

6. Sočasno z dednim pravom se naj izenači zakonsko imovinsko pravo kraljevine.

Te resolucije se predložijo razen Zvezi, narodni skupščini, ministertvu pravde, stalnemu zakonodajnemu svetu in prof. jur. fak. v Belgradu gg. dr. Živojnu Periću in dr. Dragoljubu Arandjeloviću.

V imenu katoliških ženskih organizacij je govorila gđ. Cilka Krekova. Zena s svojim delom in trpljenjem, s svojimi neprimernimi žrtvami drži kvišku dom in državo. Njo naj bi sedaj zakon oropal pravice do imetja, ki ga je ona s svojim delom prislužila ali vsaj vzdržala? (Viharni klici: Ne, nikdar!) Združene gremo v boj za naše pravice in zmagate bomo!

Za Zvezo delavskih žen in deklet sta govorili ga. Brežigarjeva in ga. Rakovčeva, ki sta povdarjali, da dedno pravo ni edina skupna stvar celokupnega ženstva, ampak da naj slovensko ženstvo enako solidarno nastopa tudi za žensko volivno pravico, mirovno misel, za treznost in druge socialne cilje in zahteve.

Ko je govorila še gđ. Manica Komarova, je gđ. Bajtova prečitala — radi pozne ure — sledečo skrajšano resolucijo:

»Združeno ženstvo v Sloveniji, zbrano na shodu dne 17. junija 1925 v Ljubljani, se izjavlja proti morebitni krivični nameri, da se glede dednega prava v vsej državi uveljavi § 397 srbskega državlanskega zakona. Posebej pa odločno zahteva, da je žena cele naše države v dednih pravicah popolnoma enakopravna možu.«

Predsednica ga. Tavčarjeva je nato pozvala navzoče, da z dvignjenjem roke glasujejo o resolucijah. Vse resolucije so bile z navdušenjem, soglasno sprejete.

Narodna ženska Zveza je poslala na shod pozdravno brzojavko, ki so jo zborovalke z navdušenjem sprejele.

Pred zaključkom shoda je predsednica ga. Tavčarjeva predlagala, naj se takoj izvoli ženski svet, ki naj v bodoče enotno vodi in zastopa vse skupne ženske akcije v Sloveniji.

Ga. Rakovčeva je predlagala, naj se o tem posvetujejo in sklepajo odbori posameznih ženskih organizacij in potem spoznamo ukrepane potrebe, da se ženski svet oživotvori. Predlog je bil soglasno sprejet.

Predsednica ga. Tavčarjeva je nato s toplo zahvalo predavatelju vseučiliškemu profesorju g. dr. Lapajnetu in zborovalkam zaključila shod, ki je bil zares mogočna manifestacija zavednosti slovenske žene in sesterske solidarnosti Slovenk, Srbkinj in Hrvatice.

MILIJARDNI PROCES.

Budimpešta, 17. junija. (Izv.) V procesu Lloyd banke, ki je v likvidaciji, proti bivšemu ravnatelju Ignaciju pl. Herzogu je bil Herzog obsojen na plačilo 10 milijard kron in na stroške procesa v znesku 400 milijonov kron.

Vsem posestnikom iz cele Slovenije!

Zadnja številka »Moje doma« je stvarno in s številkami dokazala, kako visoko obremenitev smo dobili hišni posestniki v novih zadnjih dvanajstih letih. V Ljubljani znaša državni davek z državnimi pribitki okroglo 60 odst. prežete najemnine, v nekaterih občinah v Sloveniji pa z vsemi dokladi vred nad 100 odst. najemnine, tako da bodo morali hišni posestniki še nekaj iz svojega doplačati zato, ker oddajajo v svoji hiši stanovanje v najem. Te razmere niso za posestnike samo obupne in neznosne, temveč

krivične

nezdruge ter morajo dovesti največje in najvestnejše davkoplačevalce v propast in demoralizacijo. Ta prekomerna davčna obremenitev pa je tembolj krivična in neopravičljiva, ker so hišni posestniki kakor tudi drugi davkoplačevalci v drugih pokrajinah naše države mnogo nižje obremenjeni, kar opravičeno vzbuja nevoljo in škoduje prepotrebemu bratškemu sporazumu naše mlade države.

Mesto olajšav so zadnje proračunske dvanajstine prinesle novo nepričakovano in previsoko obremenitev.

Dvanajstine za nadaljne mesece pridejo v prihodnjih dneh v Narodni skupščini v sklepanje in ker nikakor ne moremo dopustiti, da bi se z davkoplačevalci v Sloveniji postopalo na podlagi dvanajstin, ki se predlagajo in odglasujejo

brez pravega razumevanja

za naše potrebe in plačilazmožnosti naloženih zveza društev hišnih posestnikov v sporazumu davčnih bremen, zato sklicuje Pokrajinska z drugimi pridobitnimi organizacijami v Sloveniji

velik protestni shod

v nedeljo 21. junija t. l. ob 10 dopoldne v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani

z dnevnim redom:

1. Protest proti v zadnjih dvanajstih letih sklenjenih davčnih bremenih.
2. Protest proti 30 odst. državnemu pribitku na hišno-najemninski davek in previsoki davčni obremenitvi hišne posesti.
3. Zahteva po spremembi lestvice dohodninskega davka.
4. Zahteva po takojšnji pravični davčni bremen.

reformni in enakomerni razdelitvi davčnih bremen.

5. Položaj in stališče posestnikov, industrijalcev, trgovcev in obrtnikov kot davkoplačevalcev.

6. Slučajnosti.

Pridite na ta protestni shod hišni in zemljiški posestniki, kakor tudi industrijalci, trgovci in obrtniki iz vseh mest in krajev Slovenije

Vsak večji kraj mora biti na shodu zastopan po velikem številu davkoplačevalcev. V vsakem kraju naj se takoj ustanove odbori, ki prevzamejo agitacijo za častno udeležbo iz dotičnega kraja.

Agitirajte pri vseh davkoplačevalcih, da bo udeležba ogromna, ker le z močnim nastopom in odločno voljo bomo pokazali svojo moč in dosegli uspeh. Na tisoče in tisoče nas je, ki krivično trpimo, a nismo več voljni obupno stanje nadalje prenašati, da bi dajali državi več, nego dobimo na dohodkih.

Nobenega izgovora, nobenega opravičila, temveč vsi na shod.

Odbor.

Politične vesti.

Minister Žerjav in slovenski kateheti. Včeraj smo poročali, da se je g. minister Žerjav v stvari katehetskih nagrad izjavil nasproti dr. Hohnjecu: »Jaz ne bi nič dal katehetom. Oni pravi, da smo rimskega papeža ne pa državne oblasti.« To naše poročilo označuje današnji »Slov. narod« za »klerikalno intrigo in laž«, trdeč, da se je g. minister ni tako izrazil, ampak da je rekel dr. Hohnjecu: »Bilo bi dobro, če bi Vi katehetom rekli, naj ne govore, da ni treba priznavati državne šolske oblasti, nego samo cerkveno oblast.« — Temu nasproti moramo samo izjaviti, da nimamo razloga, da ne bi verjeli kalno intrigo in laž, trdeč, da se g. minister res tako izrazil, kakor poroča »Slov. narod«, je to v bistvu eno in isto. Mi bi sedaj samo radi vedeli, zakaj je g. dr. Žerjav sploh to rekel? Na kakšni konkretni podlagi je mogel minister rabiti na naslov slovenskih katehetov besede, ki so jih v stanu samo očrtni? To naj nam »Slov. narod« pojasni.

MAROŠKO VPRAŠANJE V FRANCOŠKEM PARLAMENTU.

Pariz, 17. junija. (Izv.) Med socialističnimi poslanci je radi maroške politike ministrskega predsednika Painleveja nastal razkol. Danes popoldne je v vojnem odseku poročal Painlevo o položaju v Maroku. Komunistični poslanec vstop ni bil dovoljen. Ko so hoteli vdreti v zborovalno sobo, jim je to zabranila parlamentarna straža.

MONARHISTIČNA AGITACIJA V TURČIJI

Carigrad, 17. junija. (Izv.) Zaradi agitacije za monarhijo je policija zaprla 60 oseb

Slovenski izseljenci.

»Naš Zvon.« Glasilo Slovencev na Nemškem. Obenem glasilo vseh Slovencev na tujem. Izdaja in urejuje Janez Evangelist Kalan. Izhaja vsak mesec. Stane letos za jugo slavi 30 Din. Naroča se v »Slovenski pisarni«, Bottrop-Boy, Westfalen. — Prav zares, za slovenske izseljence nas ni veliko briga. Človeku se časih zdi kar neverjetno, da Slovenci še do danes nimamo doma kake organizacije ali urada, ki bi bil namenjen samo izključno našim izseljencem. Stotisočih teh, ki so razmetani po Evropi, Ameriki, Avstraliji in Afriki, bi morali biti pač najbolj deležni naših dobrot in naše ljubezni, zlasti še nam, ki smo mali narod. Od njih slovesu imamo sicer resna očesa in tesna prsa, a kmalu zabrišemo za odlišnimi kolikor mogoče veliko spomina, zmenimo se za nje morda še ob rodoljubnem navdušenju, ali pa ob povoljni valut. Zase so v gospodarskem, kulturnem in verskem oziru poskrbeli precej Slovenci v Ameriki, a z našo pomočjo ravno ne, drugod pa so bili pripuščeni vsakega volji ali nevolji. Da, slovenska rodoljubna ljubezen, Ivan Cankar te ni zastoj bičal neusmiljeno!

Pa Slovenci zna biti tudi žilav in korajžni, niti ni tako brezdomovinski, kakor si časih domišlja samo. Je v njem srce, ki ljubi čez vse svoj jezik, vero svojih dedov, ves svoj narod! »Naš Zvon«, glasilo Slovencev na Nemškem in obenem vseh Slovencev na tujem, katerega so izšlo 4 številke, prvič je zazvonil

1. marca 1925, nam poje o tem svojo pesem. Njegova oblika ni nič kaj razkošna — modelira se v tiskarni Tiskovnega društva v Kraju, tiska ga pa Buchdruckerei Vöing v Gladbecku — a glas njegov seže človeku globoko v dušo in srce. Ko bi ga le mi doma dobro in vedno radi poslušali! Tam v nekem tujem mestu, ali kaj že je, Bottrop Boy posluje menda od letošnjega aprila se za vse slovenske izseljence »Slovenska pisarna«, ki skrbi obenem tudi za »Naš Zvon«. Saj naši domači časopisi tako redkokdaj povedo katero o slovenskih izseljencih, čeravno drugače staknejo vse svet, zato so vesti »Našega zvonca« tem priskrbenje in zanimivejše, v njem izvemo veliko želj in prošelj, a tudi o življenju slovenskih bratov in sestra v tujini. No, kje pa smo že doma brati, da pripravljajo Slovenci na Nemškem za letošnji avgust ali september posebni vlak s 400 do 600 potniki v domovino! Samo če bo dovolj cvenka, krog 90 mark je treba za vsako osebo. Dalje: da so imeli Slovenci dne 17. maja t. l. v König Ludwigu (Recklinghausen-Süd) lepo slovensko blagoslovljenja društvene zastave, obenem pa da je bila to obča pridelitev Slovencev na Nemškem, da malo takih; da je vrgla lanska zbirka za Westfalske Slovence premalo za tamkajšnje potrebe in je zdaj že vse pošlo. Dne 29. junija t. l. pa bodo poročali vsi Slovenci v Nemčiji na Kevelar, kjer bodo peli, da bode veselje, a tudi drugače hočejo poskrbeti za svoje dušne in telesne potrebe. Vse to in drugo so za nas gotovo razveseljive vesti. le da so tako skrite pred nami,

»Naš Zvon«, ki izide vsakokrat na osemih straneh, je pa tudi drugače zelo zanimljiv in še bolj bo, ko bo pripel v hišo vsakega slovenskega izseljenca po svojem geslu v 2. številki: Mir, edinstvo, ljubezen! Strankarstvo pustimo! Skupaj držimo! Prijatelji bodimo!

Stvar za naše izseljence se je torej vsekakor obrnila na bolje in če vsi znaki ne varajo, bo šlo zdaj tudi naprej. Za Slovence na Nemškem imata zato pač največ zasluga gospoda Tensundern in Janez Kalan, za kar jih pa zna domovina po svoji stari šentflorjanski maniri ozmerjati; oba sta namreč duhovna, prvi Nemec, ki pa je storil za Slovence na Nemškem toliko, da bi bila zanj kakšna zlata knjiga še nezadostna. Čast in slava takim možem!

In mi zapečniki? Kje imamo ustanovo, ki bi se brigala izključno za slovenske izseljence? »Jugoslovanska Matica« gotovo zanje ne zapira možnjaka in ne oči, a njen namen je drugačen, naši izseljenci pa rabijo brige samo zase. Če smo se združili, da je »Jugoslovanska Matica« naše splošno in skupno narodnoobrambno društvo, ali ne bi mogla prevzeti vseh slovenskih izseljencev pod svoj plašč »Slovenska straža«, ki ni o nji kar nič več slišati! Pa to je le misel, morda se da najti še kaj boljšega in pametnejšega, samo nekaj se mora storiti. To in pa da bi si tudi mi po možnosti naročili westfalski »Naš Zvon« je teh vrstic namen.

Josta.

Dnevne novice.

VETERINARSKI KONGRES V LJUBLJANI.

Danes se snidejo živozdravniki iz cele države v našem mestu na svoj kongres. Za drugimi javnimi namestitvami, ki so zborovali aprila meseca, so si letos tudi veterinarji izbrali Ljubljano za sedež svojih posvetovanj. Razpravljali bodo o organizacijskih in strokovnih vprašanjih. Med organizacijskimi bo stalo v ospredju vprašanje ustanovitve živozdravniških zbornic po zgledu zdravniških zbornic, ki jih že imamo.

Kongres bo trajal tri dni. Vršil se bo po naslednjem sporedu:

18. junija: Ob 10 slavnostna otvoritev kongresa po ministru za kmetijstvo ali njegovem pooblaščenca. Nato letni občni zbor jugoslovanske živozdravniške zveze z običajnim dnevnim redom.

Ob 16 nadaljevanje občnega zbora in razgovor o zakonskem načrtu o živozdravniških zbornicah.

Pred in po popoldanskem zborovanju ogledovanje mesta in muzeja.

Ob pol 21 komerz v dvorani restavracije »Zvezda«.

19. junija: Ob 9 organizacijska in strokovna poročila.

Ob 15 nadaljevanje, nato ogled »Združenih mlekarov«.

Ob 19 v operi: »Glumači« in »Cavalleria rusticana«.

20. junija: Izlet na Bled.

Zborovanja bodo v Kazini. Informacijska pisarna posluje v hotelu Miklič pred glavnim kolodvorom.

Večina zborovalcev je prispela že včeraj s popoldanskimi in večernimi vlaki. Na kolodvoru so jih sprejemali člani pripravljalnega odbora. Med drugimi so dospeli predsednik zveze dr. Vrvič iz Beograda, Evgen Podabsky, dekan zagrebske veterinarske fakultete in dr. Zavrnik, profesor na tej fakulteti, referenti za živinorejo pri velikih župnih Pozajič iz Zagreba, dr. Vukotić iz Sarajeva, dr. Rajer iz Maribora, ravnatelj državnega serološkega zavoda dr. Hubbauer, ravnatelj zasebnih seroloških zavodov dr. Zadič od »Patrie« v Subotici in dr. Zibert od »Kamendina« v Novem Sadu in zastopnik zagrebskega serološkega zavoda dr. Bril. Zvečer so se zbrali na informativnem sestanku v Kazini.

V državi, v kateri se, kakor pri nas, pečajo domala štiri petine prebivalstva s kmetijstvom ali živinorejo, je dobro živozdravništvo življenjskega pomena. Zato moramo pozdravljati stremeljenja naših živozdravnikov po čim večji strokovni naobrazbi in čim boljši organizaciji živozdravniške službe v državi.

V tem smislu so nam v slovenski prestolici dobrodošli in želimo kongresu najboljšega uspeha.

* * *

Mobilizacija miru in bratstva na Brezjah. Občni zbor Z. S. V. Z urinimi koraki se bliža naš dan 30. avgust, vojni tovariši! V vsakem kraju (občina, župnija, eventualno podružnica) naj se javi čimprej vsaj 1 požrtvovalen mož, ki bo zaupnik Zveze za tisti kraj. Naslov naj javi Zvezi bivših vojakov, Miklošičeva c. 7 a. ki mu takoj odpisuje pravila že od oblasti potrjena in položena, da nabira prispevke za našo skupno prelepo spominsko ploščo, ki stane 10.000 Din in jo vsakdo lahko vidi izgotovljeno pri tvrdki Vodnik v Ljubljani, ter za druge najnujnejše stroške Zveze. Ti poverjeniki naj tudi vsaj 14 dni pred 30. avgustom sporoče Zvezi v Ljubljano, koliko mož približno pojde iz njihovega kraja na Brezje, da moremo pravočasno poskrbeti za posebne vlake. Polovična vožnja nam je zagotovljena. Bratje, kakršnokoli uniformo ste nosili, ob spominu na padle tovariše pozabimo na medsebojne prepire in veselo ter nemudoma na delo! — Odhori Zveze bivših vojakov Z. S. V. za Slovenijo v Ljubljani.

Smrtna kosa. V Preserju pri Ljubljani je v torek 16. t. m. umrla po kratki mučni bolezni gospa Ivana Filipič, roj. Slana. — Svetila ji večna luč!

Vpisovanje na Drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani za šolsko leto 1925-26 se vrši dne 30. junija in 1. julija t. l. vsakokrat od 8. do 12. ure dopoldne. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje šole z nižjim tečajnim izpitom ali nastavni razred meščanske šole s končnim izpitom. Za tiste, ki pridejo iz meščanskih šol, se vrši dne 2. julija ob 8. uri zjutraj sprejemni izpit iz nemščine. V drugi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili prvi letnik drž. dvorazredne trgovske šole in imajo predpisano izobrazbo. Učenci in učenke naj se priprave v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov ter naj prinesejo s seboj izpričevalo o nižjem tečajnem oz. končnem izpitu ter rojstni list. — Da ne bo prevelike gneče, se naplanja, da je vseeno, če pride kdo prvi ali zadnji na vrsto. Z vpisom ni se nihče sprejet. Na podlagi izpričeval in sprejemnih izpitov bo izklepala o sprejemu konferenca. Do 6. julija bo na razglasni deski objavljeno, kdo je sprejet in kdo odklonjen.

Hudo neurje na Rakitni. V pondeljek popoldne 15. junija, so se nad Rakitno pripodili strašni oblaki, iz katerih se je usul silen dež, pomešan z debelo točo. Okrog pol 4. ure po-

podne je naenkrat treščilo v zvonik. Čigar streho je preklalo na dvoje. V trenutku strele so se mudili v cerkvi domači župnik, organist in njegova žena; organistova sestra pa je pod stolpom zvonila proti hudi uri. K sreči se ljudem ni nič posebnega zgodilo. Pač pa je bil pogled na zvonik in cerkveno streho strašen. Strelo, ki je preklala zvonik na dvoje, je dele lesene strehe raznesla na vse strani, in pri tem poškodovala streho in zid cerkve na več krajih in ubila nebroj opeke. En del strehe je priletel tudi v bližnjo mrtvašnico, kjer je podrl rob strehe. Stolp se ni vžgal, najbrž zato ne, ker je dež padel kakor iz skafa. Najbrž se je utrgal oblak, ker v kratkem času je vse stalo pod vodo. Tudi toča je mnogo škode naredila, zlasti pa na livi, ki je odnašal dele njiv. Pred dvema letoma prav ob tem času je tudi toča pobila vse prideleke. Vključno večkratni prošnji ni kakitna dobila niti pare podpore. Upamo, da se ji bo vsaj zdaj naklonila kaka večja državna podpora.

Konjska dirka v št. Jerneju na Dolenjskem bo v nedeljo dne 28. t. m. Če bo slabo vreme, pa 29. t. m. Ako bi pa bilo oba ta dva dneva slabo vreme, se pa preloži na nedeljo, 5. julija 1925. To najstarejšo konjsko dirko na Slovenskem, katero je imela nekdanja Kmetijska družba v svoji režiji, je prevzelo »Jahhalno in dirkalno društvo v št. Jerneju«, ki se navzlic svoji mladosti ne straši tozadevnih velikanskih stroškov uvidevajoč veliko važnost teh dirk za povzdigo dolenjske konjeveje. Kljub temu, da so bile prošnje za podporo od naprošenih ministrstev zavrnjene, ker ni kredita, se je odločilo društvo za prireditve dirke in se že prav pridno pripravlja dirkači, ki bodo na vsak način poizkušali svoje lanske leto dosežene uspehe izboljšati. Ker je društvo vključeno v centrali dirkalnih društev za Jugoslavijo, imajo te dirke znak oficijelnosti. Na dirko imajo dostop tudi ameriškanski dirkači in sta zanje posebej razpisani dve darili. Preskrbljeno je tudi za dobro godbo, tako da se obeta prav zanimiva prireditve. Vse natančneje je razvidno iz progozic na lepkih. Tudi kupci konj pridejo lahko na svoj račun, ker bodo nekateri dirkači stavili svoje konje po dirki na prodaj. Zato pa na Vidov dan vsi v št. Jernej na Dolenjskem na konjsko dirko.

Potujoče občinstvo opozarjamo, da dobi po originalnih cenah karte za vse postaje tuzemstva, nadalje karte za vse avstrijske, češke, mažarske in italijanske postaje po normalnih in znižanih cenah ter nakaznice za vožnjo po Jadranskem morju, pri Tourist Office, Ljubljana, Palača Ljubljanske Kreditne banke.

Strelo. V okolici Drenovega griča je divjala pred par dnevi kratka, toda močna nevihta. Med nevihto je udarila strelo v hišo posestnika in kovača Popita na Lesnem brdu. Strelo je ubila 23 letno domačo hči, ki je bila v kuhinji, očeta pa je omamila od nezvesti.

Žeparice na sejmu v Kamniku. Orožništvo iz Kamnika poroča, da je bilo izvršenih na zadnjem sejmu 9. t. m. izredno dosti raznih žepnih in drugih tatvin. Samo glede žepne tatvine se je priglasilo že drugi dan osem oškodovancev in oškodovank. Skupna vsota pokradenega denarja še ni točno ugotovljena, je pa gotovo precej visoka. Na prve ovadbe so postali orožniki posebno pozorni in res se jim je posrečilo, da so aretirali kar štiri žeparice. So to tri Hrvatice iz Karlovca in njihova slovenska pomočnica neka Ribničanka. Aretiranke so poslale večjo vsoto nakradenega denarja še pred aretacijo po pošti domov.

Samoumor berača. V Javorjah nad Poljanami so 14. 6. t. l. našli v gozdu obešenega neznanega berača. Iz poselske knjižice, ki jo je imel pri sebi se je dognalo, da je obešenec Valentin Kmetič, doma iz vasi Grad št. 8, občina Cerklje pri Kranju.

V zaporih okrajnega sodišča Novo mesto je Vladimir Gajič, rojen 22. oktobra 1905 v Belgradu, ki se izdaja za dijaka in je tukajšnji »Pomladec Rdečega Križa« oškodovalec za znesek 200 Din pod pretvezo, da je dijak in da je na potovanju iz Belgrada v Ljubljano izgubil svoje tovariše ter ostal brez sredstev. Ker je bil tudi v Ljubljani, Celju in Mariboru ter tudi na Bledu, ni izključeno, da tudi v teh krajih ni napravil kake nerednosti. Radi tega se naproša vsak, ki ga je imenovan oškodovalec, da to javi okrajnemu sodišču Novo mesto, sknečujoč se na št. V. 448-25.

Iz Ljubljane.

Calderonova drama »Stanovitni kraljevič« v ljubljanskem opernem gledališču. Povodom sedemdesetletnice ljubljanskega rokodelskega društva bo v soboto, dne 27. junija ob 8 zvečer v opernem gledališču slavnostna predstava igre »El principe constante«. Ta drama se šteje med najlepše umotvore velikega španskega dramatika Calderona. Pri uprizoritvi bo nastopilo na odru nad 50 oseb v slikovitih portugalskih in mavrskih kostumih. Režija je v spretnih rokah g. Danila Cernarja. Glasbene točke je sprejel gledališki orkester pod vodstvom dirigenta g. Neffata. Ker je zanimanje za prvo popolno uprizoritev Calderonovega »Stanovitnega kraljeviča« zelo veliko, priporočamo, da si slavno občinstvo oskrbi vstopnice čim prej. Iz prijaznosti jih je prevzela v predprodajo špacerijska trgovina Franc Pavlin v Gradišču št. 3. Tudi

gostje z dežele, ki žele videti slovito Calderonovo igro v ljubljanskem opernem gledališču, naj si naroče vstopnice popreje, ali naj z dopisnico sporoče na omenjeni naslov, da se jim rezervirajo. Cene so enake ljudskim predstavam v operi.

Odlikovanje opernega pevca Hugona Zathejja. Včeraj popoldne je izročil upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani g. Matej Hubad opernemu pevcu g. Hugonu Zathejju red sv. Save IV. stopnje, s katerim ga je odlikoval kralj Aleksander za njegove izredne zasluge na pevsko kulturnem polju. V navzočnosti vsega opernega osebja, dramaturga Ottona Zupančiča in več drugih odličnih zastopnikov, je nagovoril odlikovanca g. Hubad. Naglašal je posebno dejstvo, da si je pridobil odlikovanje kot priljubljeni pevec, priden delevec na umetniškem polju kakor tudi družabno izredno koncilijanten mož vsestransko priznanje in simpatije in se poslavljajo Slovenci povodom njegovega odhoda s tiho bolestjo v srcih. Želel mu je v imenu vseh, da bodi njegovo delovanje tudi v njegovi domovini tako uspešno, kot je bilo pri nas. — G. Zathej se je zahvalil za poudarjal, da svojega bivanja med Slovenci ne bo nikdar pozabil in se bo vedno z veseljem spominjal bratov Slovencev ter njih solčnih planin. Prosil je g. upravnika, da se zahvali v njegovem imenu za visoko odlikovanje, ki ga je doletelo v Sloveniji. Odlikovancu so nato čestitali vsi navzoči.

Proslava 59 letnice obstoja II. mestne deške osnovne šole v Ljubljani. Sobota, dne 20. junija: Ob 20. uri podoknica pred šolo z godbo in petjem. Nato obhod po Krakovem in Trnovem. — Nedelja, dne 21. junija: Ob tričetrti na 9. uru zjutraj zbiranje šolske mladine pred šolo, nato odhod v godbo na čelu k maši v trnovsko cerkev. Pri maši pojo šolski otroci s spremljevanjem orkestra. Po maši slavnost v šolski telovadnici s sledečim sporedom: Dopoldne: a) Slavnostni govor šolskega upravitelja. b) Slavnostno pripenjanje trakov na šolsko zastavo. c) M. Grošljeva: Junak. Deklamira učenec I. razreda. d) »Slovenec sem.« Poje zbor učencev. e) V. Valentin: »Mojim rojakom.« Deklamira učenec V. razreda. f) »Slovenec, Srb, Hrvat.« Poje zbor učencev. g) E. Gangl: »Slovenska zemlja.« Deklamira učenec VI. razreda. h) »Prav vesel iz šole grem.« Poje zbor učencev. i) A. Potočnik: »Mattevez stric pripoveduje. Kratak igrokaz. j) Bože pravde. Izvajajo šolski otroci. — Popoldne: Ob pol 15. uri zbiranje mladine pred šolo, nato odkorakanje z godbo na čelu na narodno slavo v Hribarjev gaj. Tam pogostitev šolske mladine, izvajanje otroških iger, petje in godba do pol 18. Nato prosta zabava za odrasle.

Cirkus Kludsky v Ljubljani. Snoči se je vršila otvoritvena predstava, ki je trajala od 8 do 11. Bila je prav dobro obiskana in so množice skoro popolnoma napolnile ta ogromen prostor, kakršnega pred in za Barnumom še nismo videli v Ljubljani. Nasproti glavnima vhodoma sta igrali vojaška in domača godba. Ves prostor je bil krasno razsvetljen. Podjetje je razsvetlilo tudi dohode in odhode po Tivol. skem parku. Izmed obsežnega sporeda programa so posebno zadovoljile izborne plesalke na vrvi. Izvajale so težke vaje tudi brez običajnih solničnikov. Veliko pozornost je vzbudila posebno umetnica, ki je preskočila na vrvi tri pletene stole in je napravila več salto skokov. Sledile so dresure slonov, zeber in bivolov. Skoro neverjetno dobro so dresirani sloni, posebno njih ožak kolos, ki prevaža najtežje vagonce. Nato so nastopile tri skupine po deset konj v vsaki manjši in sicer šeki, rjavi in črni. — Beduini z 12 dresiranimi kamelami, nato pa sloni in kamele in sicer 18 slonov in 6 kamel. Presenetila je izborna telovadka skupine dveh telovadcev in dveh telovadk, ki so delali vratolomne vaje in skoke v višini. Tudi ostale telovadne in žonglerske točke so bile izvršene jako točno, precizno in z izredno eleganco. Izmed zveri so posebno ugajali beli medvedi v dveh skupinah in sicer po 5 starejših in 8 mlajših in pa skupine levov. Dalje v eni manjši levja družina: mogočen lev z levjino in dvema mladičema, v drugi manjši pa sedem krasnih levov, ki so renče izvajali krasne vaje in skupine. Posebno zadnje so bile nekatere res krasne. Med odmorom si je večina obiskovalcev ogledala obešen zverinjak. Vse skupine in sploh cela otvoritvena predstava je občinstvu izredno ugajala in so želi umetniki in krotitelji zelo burno priznanje. Danes zvečer delno spremenjen program.

Pobiranje pisem iz poštinih nabiralnikov. Ljubljanski mešan, bivajoč v trnovski župniji, nam piše: Poštini nabiralniki so vendar zato po raznih ulicah in cestah, da bi ne tretalo vsemu občinstvu nositi svoje korespondence v nabiralnik na glavno pošto. Ali prišli smo tako daleč, da se pisma ne pobirajo zanesljivo, kakor se je pred leti vestno in točno vršilo. In tako smo, žal, primorani nositi pisma na glavno pošto, sicer se lahko zgodi, da važna korespondenca v poštne nabiralniku leži pozabljena dva ali pa tudi več dni. Kontrolne tablice so izgubile iz poštinih nabiralnikov in tako je postalo pobiranje pisem jako pomanjkljivo. Čas bi že bil, da se po toliko letih povrneje normalne razmere!

Opozorilo. Gremij trgovcev v Ljubljani pozivlja vse one člane, katerim so hišni posestniki preobčutno povišali najemnino na po-

slovne prostore, da se zglase v gremijalni pisarni. — Načelstvo.

Umrli so v Ljubljani: Peter Malnarič, kovaški pomočnik, 21 let. — Ana Toni, kovačeva žena, 34 let. — Alojzij Koprivec, bivši čevljar, hiralec, 34 let. — Anton Zor, vrtnar, 21 let. — Marijeta Strus, zasebnica 73 let. — Anton škarar, užitar, 74 let. — Dušan Praprotnik, sin pekovskega pomočnika, 2 leti. — Helena Jakoš, posestnica, 59 let. — Anton Zelinger, posestnikov sin, 1 leto.

Citraši, citrašine! Za desetletnico, ko sem srečno prilezel iz graških garnizijskih zaporov, obetane odškodnine pa ne prejel, dam vsakemu, ki se v nedeljo dne 21. junija pri meni oglasi, zvezek »Slov. nabožne pesmi za citre in petje« popolnoma brezplačno. Iv. Kiferle, Krojaška ulica 8 II. (gostilna Maček).

Vlom. V Spodnji šiški je bilo vlomljeno v sobo strojevodje južne železnice Ivana Urbančiča. Tat je odnesel železniško uniformo, več civilne obleke, čevljev in perila in pa nekaj starega srebrnega denarja. Škodo cení lastnik nad 12.000 Din. Vlomilec je vlomil v sobo s ponarejenim ključem.

Neprevredna vožnja. V zadnjem času, ko se vedno bolj razvija avtomobilska in kolesarska sezija, se tudi vedno bolj množe razne večje in manjše nesreče. Te pa se ne dajo vedno uvrstiti med takozvane nesrečne slučaje, marveč jih zakrivi po večini, kot dokažejo preiskave, brezobzirna in prehitra vožnja in pa sploh nepazljivost vozačev. Precejšnjo vlogo igra pri tem tudi preveliko vinsko razpoloženje vozačev in gostov. — Poleg raznih manjših nezgod se je pripetila podobna nesreča tudi na Dunajski cesti. Ljubljanski motociklist je trčil z motornim kolesom v dvokolo, na katerem se je vozil proti domu H. K., obrtnik iz Sp. šiške. Mož je padel vsled sunka s kolesa in je dobil glasm policijske ovadbe precej težke poškodbe. Motociklist trdi, da je ponesrečenec vsled vinjenosti nerodno vozil in nesrečo sam zakrivil, kar pa poškodovanec odločno zanika. Zadeva se bo končno rešila pred sodiščem.

Podstrešni ogenj. Ana Komatarjeva, postrežkinja v Kapiteljski ulici, je opazila predsončnim ko se je odpravljala spat, ogenj pod streho hiše Milice Zajčeve na Poljanski cesti. Poklicala je stranke v hiši, ki so takoj obvestile požarno brambo. Ko so prišli gasilci, so domačini ogenj že zadušili. Gasilci so nato ugotovili, da se je vnel precej debel lesen ram pri dimniku. Pravega vzroka, kako se je tram vžgal, pa niso mogli ugotoviti, posebno ker je bil dimnik pred kratkim očiščen in izžgan. Skupno škodo cenijo na 1000 Din.

Pobegnil je od doma 17letni kleparski vajenec Ljubomir Kristanc iz Spodnje šiške. Fant se je učil pri kleparskem mojstvu Lovru Pičmanu v Streliški ulici in je imel samo še dva meseca učne dobe. Je majhen in širok ter čedno oblečen. Tožil je večkrat domačim, da bo izostal od dela, česar mu pa seveda niso dovolili, posebno z ozirom na samo še tako kratko učno dobo.

Ukradena kanarčka. V Krsniškovi ulici št. 5 sta bila ukradena Katarini Arko iz odprtega prtičnega okna dva kanarčka, vredna 300 Din.

Iz štajerske.

Slov. Bistrica. (Nekaj pojasnil o »klerikalnem hinavstvu«.) Ker naju »Orjuna z dne 6. junija 1925 str. 6 ponovno napada, da sva podpisana odredila z Bogom spravljenemu orjunašu Lojzetu Pinterju asistenco pri pogrebu, sva primorana, ne da bi hotela rajnega sramotiti, javnosti dati sledeče pojasnilo: 1. Lojze Pinter niti ob največjih cerkvenih praznikih ni zadostil 3. božji in drugi cerkveni zapovedi. Svetih zakramentov pa že, odkar je zapustil šolske klopi niti ob velikonočnem času ni prejel. Pač pa je bil odločen nasprotnik Cerkev in kar je z njo v zvezi. 2. Dokler je bil v svoji smrtonovarni bolezni pri zavestih, se je branil prejeti svete zakramente. 3. Ko ga je prišel obiskat g. kanonik Jožef Cernjak, da bi ga vendar skušil spraviti z Bogom, je skočil ob njegovem prihodu iz postelje, ter je s pozdravom »klanjam se, g. kanonik«, zbežal iz sobe ter se skril v stranišče, odkoder se ni vrnil po izjavi domačih, cele pol ure. 4. Dne 8. februarja ob pol 3 popoldne, ko je končal kaplan Štefan Stiper začetne molitve pred naukom za Mar. družbo, ga je poklical organist g. Jožef Krajnc izpred oltarja z naročilom, naj gre mazilit Pinterjevega Lojzeka, češ da je že v zadnjih zdihljajih. Pred vrzati Pinterjeve trgovine pa so domači kaplana odslavili. 5. Ob pol 5 pa je bil poklican kaplan Ivan Šolinc, ki je v nezvesti ležečemu bolniku dal pogojno odvezo, ga mazilil s svetim poslednjim oljem ter izmolil molitve za umirajočega. 6. Njegov oče, g. Alojz Pinter st., se je sam izrazil, da bi že nastopil proti kaplanom, če bi se njegov sin dal prevedeti. O vsem tem sva bila oba informirana že ob Lojzetovi smrti. Ker pa nisva hotela jemati rajnemu pred javnostjo dobrega imena, zato doslej nisva navajala tega dejstva kot glavni vzrok, radi katerega sva odpovedala asistenco pri pogrebu. Zavedava se, da ne kaže in ni v skladu s cerkvenimi kanoni v takih primerih dati s cerkveni strani pogrebu prekomerni sijaj. Enako prakso bova pri sličnih slučajih izvajala tudi v bodoče, ne meneč se za napade v časopisu. — Slov. Bistrica, dne 16. junija 1925. — Štefan Stiper, Ivan Šolinc, kaplana.

Na meščanski šoli v Vojniku se vrši vpisovanje učencev v 1. razred v dneh 28., 29. in 30. junija t. l. in sicer v urah 8.—12. V 1. razred se sprejmejo učenci, ki so uspešno dovršili 4. šol. leto na osnovni šoli.

IZ MARIBORA.

Gostovanje v našem gledališču. Danes gostuje v Toski operni pevec ljubljanske opere g. Cvejič.

Sodni izpit z dobrim uspehom je napravil pred višjim deželnim sodiščem avskultant tukajšnjega sodišča g. dr. Jakob Svet. Castitamo!

Zrelostni izpit na drž. moškem učiteljskem v Mariboru. V zadnjem poročilu je pomotoma izostalo ime Hinko Šnuderl, ki je tudi napravil zrelostni izpit.

Vodstvo splošne javne bolnice poroča, da ostane, ker so se pojavili v kirurškem oddelku zopet trije slučajji škrlatink, ta oddelki do 25. junija kontumaciran in se novi pacienti razen v nujnih slučajjih ne sprejemajo. Enako se ne bodo odpustili pacienti v tem času. Prepovedani so tudi vsi obiski.

Mestni šolski svet se je s 16. t. m. preselil iz dosedanjega službenega prostora na Slomškovem trgu v magistratno poslopje v I. nadstropje.

Trgovska banka v Ljubljani nas naproša, naj svojo notico o g. Slahti v Mariboru popravimo v toliko, da g. Slahta banki ni dolžan več milijonov, pač pa malenkostno vsoto, glede katere pa je banka popolnoma krita.

Žrtve stanovanjskega zakona. Na Wildenreinerjevi ulici je v terek vdova Grandotek, ko je šla spat, spustila plin v samomirnilnem namenu. Ker so sosedje kmalu začutili plin, so vdrl v sobo in tako rešili Grandotekovo, ki je bila že brez zavesti. Prepeljali so jo v javno bolnico. Grandotekovi je hišna lastnica prepovedala imeti podnajemnika, brez teh pa Grandotekova ni mogla plačati najemnine.

Sejmsko poročilo prejšnjega petka: Pri- gnanih 224 glav, med temi 220 svinj, 3 koze in 1 ovca. Promet srednji.

IZPRED POROTE.

Tat raznega drobiža.

Anton Majcen, rojen 17. maja 1873 v Podvincih, tja pristojen, rim. katoliške vere, oženjen, delavec, brez stalnega bivališča, že kaznovan, je obtožen, da je kradel jajca, robce, ure, meso, sploh vse, kar mu je pod roko prišlo in sicer v obtoženih slučajih enajsterim osebam v skupni vrednosti 15.324 Din 75 p. Obtožba je precej dolga in je material v aktu tudi temu primerno narastel. Poleg drugih prejšnjih kazni je bil Majcen l. 1904. obsojen radi hudodelstva umora v dosmrtno ječo, bil pa l. 1922 pomilošen.

Obtoženec je pri razpravi dejanje, ki mu jih očita obtožnica, večinoma dejal, razen treh tatvin. Porotnikom so bila stavljeni sledeča vprašanja: 1. ali je kriv tatvin, ki mu jih očita obtožnica? 2. ali je kriv goljufij, ki mu jih očita obtožnica? 3. ali se je potepal od junija 1924, ne da bi se briga za kako delo? — Porotniki so na vprašanja soglasno potrdili, naker je sodni dvor obsodil Majcena na 6 let težke ječe s precejšnjo poostitvijo. Po prestani kazni ga bodo oddali v prisilno delavnico. Majcen je smejoč se sprejel kazen.

Tatinski konjski mešetar.

Anton Berglez, rojen 12. januarja 1899, v Dogašah, okraj Maribor, tja pristojen, r. k.,

Gledališka umetnost.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

OPERA.

Začetek ob pol. 20. uri zvečer.

Četrtek, 18. junija: HOFFMANNOVE PRIPOVEDKE. Poslovilni večer Hugona Zatheya. Izven. Petek, 19. junija: GLUMAČI. CAVALIERIJA RUSTICANA. Gostovanje Merija Simena. Predstava na čast udeležencev veterinarskega kongresa. Izven.

Šobota, 20. junija: BAGDADSKI BRIVEC. Red E. Nedelja, 21. junija: Zaprt.

Ponedeljek, 22. junija: HOFFMANNOVE PRIPOVEDKE. Red F.

Operni pevec Hugo Zathey ima drevi v operi svoj poslovilni večer. Nastopi v štirih vlogah opere »Hoffmannove pripovedke« in sicer kot Lindorf, Coppellius, Dapperthut in Mirahel. Odlični in ljubljani pevec je sodeloval na našem odru sedem let in je kreiral tu veliko najvažnejših basovskih vlog. Število njegovih nastopov na našem odru naj kaže samo Kecal, katerega je tekem te dobe pel nad sedemdesetkrat. Predstava Hoffmannovih pripovedk se vrši kot izven predstava in prepričani smo, da občinstvo s številnim posetom pokaže odličnemu umetniku vse one simpatije, katere v resnici in v polni meri tudi zasluži.

Gostovanje Marija Simena v Ljubljani. V petek dne 19. junija gostuje v naši operi tenorist g. Marij Simen in sicer v operi »Glumač«, kjer poje vlogo Cania, ki jo je pel v Zagrebu z najvišjim uspehom. Pred opero »Glumač« se poje večera »Cavalleria rusticana« v običajni zasedbi. Predstava se vrši na čast udeležencev veterinarskega kongresa, ki se te dni vrši v Ljubljani.

Naznanila.

Šola stolne pravnote, ki se večeraj radi protestnega shoda v Unioni ni mogla vršiti, se vrši drevo ob 8. uri v Jugosl. tiskarni.

Septempetersko prosvetno društvo priredi v nedeljo 21. t. m. izlet na St. Jošt pri Kranju. Iz Ljubljane odidemo ob 6.45 in se peljemo do Kranja (Din 10.50). Vrnemo se preko Crngroba in Skofje Loke (Din 9). Za jed skrbi vsak sam. Člane in prijatelje vabimo k udeležbi.

oženjen, konjski mešetar v Mariboru je kaznovan in obtožen, da je v družbi s Ferdinandom Sparovcem vzel 20. novembra 1924 ponoči v Remšniku Francu Vitrihu kobilo, vredno 8750 Din, konjsko opremo vredno 2500 Din; dalje je ukradel z istim tovarišem ponoči 10. novembra 1924 na posestvu Betnava v Radvanju eno svinjo, vredno 1200 Din ter 200 kg sena, vrednega 100 Din. Dalje je ogoljufal Romana Janka za konja, vrednega 1500 Din. Dalje je ukradel posestniku Ivanu Potočniku pri Sv. Miklavžu na dravskem polju 1 kobilo, vredno 8750 Din. Vsekakor priporočljiv konjski mešetar!

Anton Berglez je med razpravo naenkrat začel kazati znake slabomnosti ter je bila razprava na predlog zagovornika preložena za nedoločen čas. Mnenja smo, naj se obtoženec že v preiskavi duševno preišče.

Ropar.

Štefana Faleža, rojen 5. avgusta 1899 v Spod. Polskavi, okraj Slov. Bistrica, tja pristojnega, r. k., samskega, že kaznovanega, je drž. pravdnistvo obtožilo, da je v noči od 1. na 2. april 1924 v Gačniku vlomil v spalnico Franciške Heričeve, njej prizadejal s topim predmetom več udarcev po glavi ter ji grozil: Denar sem — ali kri! — torej započel ni dejansko izvršil rop s tem, da ji je odvzel 250 Din, svilnat robec, kos mesa in kruha.

Porotniki so z 8 proti 4 glasovom potrdili, da je obtoženec kriv hudodelstva ropa, naker je bil obsojen na 8 let ječe s precejšnjo poostitvijo.

Razprave je vodil nadsvetnik Sterger, zagovarjal je dr. Šlibar, obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Jančič.

IZ CELJA.

V poletnem času se zbere vsako leto še precej tujecev v našem lepem mestu. Prirodni kras okolice kakor tudi mesto samo ima veliko privlačno silo, temu se pridruži še hladna Savinja s svojo zdravilno vodo. V korist mestu in prebivalcem je, ako tujsko prometno in olepševalno društvo skuša za te došle tujece preskrbeti primerna in cenastanovanja, odnosno mesečne sobe. Vsak, ki čez poletje lahko odda tako sobo, naj javi to gornjemu društvu.

Zasebna tožba mestnega oskrbnika Marna proti hlapcu Kranjcu. Pri zadnji razpravi, katere se je vršila poslednji petek, je bil obtoženec Krajnc oproščen in mora vsled tega mestni oskrbnik Josip Marn plačati vse stroške pravnega postopanja.

Nove cene za meso. Mestni magistrat je določil z veljavnostjo od dne 16. t. m. dalje za prodajo mesa v mestu Celju nastopne cene: za 1 kg prvovrstnega mesa volov in telic do 20 Din, za 1 kg drugovrstnega mesa volov, telic in bikov, izvzemši kravje meso do 18 Din, za 1 kg mesa debelih krav do 16 Din, za 1 kg mesa drugih krav do 15 Din, za 1 kg teletjega mesa do 20 Din. Predmetne cene so za mesarje obvezne in bi se prestopki teh cen smatrali kot navijanje cen. K tem cenam izražamo svoje mnenje, da se nam zde še vedno previsoke. V zadnjih dneh je cena živini še precej padla. Težki voli so se na zadnjih sejnih prodajah že povprečno po 8 Din za kg. — Mesto Celje je znano kot eno najdražjih slovenskih mest in bilo bi prav primerno, ako bi se tudi mestna uprava bolj intenzivno pečala s to zadevo. V prvi vrsti bi bila prav na mestu na javnem trgu stojnica, kjer bi se prodajalo v mestni režiji meso. Kot slišimo, obstoja pri mestni upravi v tem oziru dovolj dobre volje, a poleg te tudi bojazni, ki ni neupravičena, da bi ljudje v začetku pač posluževali se mestne stojnice, ko bi pa imela pri reguliranju in zenačenju cen uspehe, obrnili se spet od mesta k drugim mesarjem.

»Nobel« tat. Celjska policija je imela z aretacijo Gašperja Pepevnika, ki je včeraj prišla dne 13. t. m., srečno roko. Že večer smo o tem na kratko poročali, danes dostavljamo, da je Pepevnik bil povzročitelj in izvrševatelj cele vrste tatvin, ki so se v mesecu aprilu, maju in juniju izvršile v mestu Celju. Te svoje tatvine je izvrševal večinoma po dnevu. Le če je vedel, da strank ni doma, se je podal na delo tudi ponoči. Kradel pa je samo predmete bolj dragocene vrste kot razno srebrnino, zlatnino, stare krone in goldinarje, med tem ko na obleko ni dal ničesar. Pokradel je pri različnih družinah takih predmetov preko 50.000 Din. Poleg tega tudi še precej denarja v gotovini, tako je ukradel pri vdovi Kolarič okoli 6000 Din. Imel je dvojce stanovanj, in sicer eno v Slovenjgradcu, drugo v Celju, in se vozil med tema dvema mestoma v avtomobilu in plačal za eno vožnjo po 1000 Din! Ukradene predmete, posebno zlate okraske, je zelo rad daroval različnim svojim prijateljcem ali pa jih zastavljal. Tudi državnega pravdnika g. dr. Požarja je hotel okraštiti, in sicer pri belem dnevu! Ko je trkal na vrata pri njegovem stanovanju, je prišla slučajno iz kleti služkinja do vrat in ga vprašala, kaj želi. Ko je odgovoril, da želi govoriti z g. doktorjem, mu je povedala, da ga dobi v uradu. Ker si je zdel zelo sumljiv, je šla nalašč z njim prav do uradne sobe, kjer je Pepevnik res vstopil k g. državnemu pravdniku in si pomagal v tej sili z lažnjivim sporotilom, kot da ga je poslal lesni trgovec g. Cater s prošnjo, da bi se takoj podal k njemu v kavarno Evropa, kjer ga g. Cater čaka v zelo nujnih zadevah. Seveda se temu »pozivu« gospod državni pravdnik ni odzval in tako je

ptiček tedaj ušel. Pri zasledovanju tega zločinca imajo posebne zasluge nadpaznik Vidic ter policijski agenti Zlobec, Cuk in Vatovac ter orožniki v Slovenjgradcu, kateri so Pepevnika imeli že dalje časa na sumu in v njegovi odsotnosti preiskali njegovo sobo pri krčmarju Maksu Murko, kjer je bil Pepevnik priglasičen kot krojač. Pepevnik je rutiniran tat, ki je celo vrsto let presedel radi tatvine v zaporih.

IZ ostale Jugoslavije.

Kralj v Južni Srbiji. Te dni se mudita kralj in kraljica v Južni Srbiji, kjer obiskujeta razne človekoljubne in kulturne naprave in samostane. Sedaj se mudita v Bitolju.

Rast Splita. Glasom uradnih podatkov je število prebivalstva mesta Splita dne 1. t. m. preseglo 30.000 duš. Od l. 1553. je raste Split sledeče: To leto je štel 3.073, l. 1688. je padel na 2.971, l. 1796. ko se je z mestom združila okolica, je štel 16.345, l. 1810 zopet le 7.000, l. 1880. je število poskočilo na 14.543, z okolico 20.942, l. 1900. je štel mesto samo 18.547, cela občina 27.284 in dne 1. junija 1925. nad 30.000 duš.

Pivovarska industrija v naši državi. V kraljevini SHS se vari pivo v 40 pivovarnicah, ki so zadnja leta navarile 650.000 do 700 tisoč hl piva, t. j. približno polovico tega, kar bi ga mogle producirati. Vzrok nezadostni zaposlenosti pivovarnic je vino, ki se prideluje skoraj v vseh deželah naše države. Od vseh pivovarnic jih pripade na Slovenijo 5, na Hrvaško 14, na Bosno 3, na Vojvodino 5, na Srbijo pa 13. Hmelj pridelujemo tudi doma in sicer hmelj jako dobre kakovosti in v toliki množini, da ga za milijone in milijone izvažamo.

Belgrajska monopolna uprava pred kazenskim sodiščem. Pred belgrajskim sodiščem se vrši te dni senzacionalen proces, v katerem se razkriva strahotna gnoloba na tamkajšnji monopolski upravi. Gre za proces proti delovodji uprave Milanu Petroviču in blagajniku Vojislavu Petroviču, ki sta bila že lani zaradi tatvine znani obsojena na 15 let ječe. Obtoženca sta se bila pritožila in apelacijsko sodišče je odredilo nov proces. Že prvi dan razprave je po pričah razkril, da obtoženca v resnici nista prav nič kriva, posebno da blagajnik o goljufiji ni prav nič vedel, pač pa da je glavni krivec načelnik monopolne uprave Rašković in sokrivce Peter Marković. Najlepše pa je to, da je Rašković sam zahrbtno sprožil tožbo proti obema Petrovičema. Delovodja Milan Petrovič je za goljufijo vedel, a po zabičanju svojih predpostavljanih ni hotel izdati pravih krivcev. Tudi preiskovalni sodnik Jevdijević in odvetnik Božović sta svetovala Petroviču, da naj ne izda pravih krivcev, češ da ga bosta že rešila. Šele sedaj, ko je Petrovič zvedel, da ga je Rašković sam zahrbtno izročil sodišču, je povedal resnico. Pričakovati je nadaljnih odkritij.

Strop se je udrl pod mrličem in kropilec. V Kaštel Gomilici v splitskem okraju je te dni v neki hiši umrl gospodar. Položili so ga v prvem nadstropju na mrtvaški oder in okoli njega se je zbralo 32 sosed, ki so mo lile žalovale, kakor je tam običaj. Nenadoma pa se je strop udrl in mrlič in ženske, vse se je zrušilo v prtičje. Pri tem je bilo 8 žensk težje poškodovanih.

Samomori dijakinje. V Sarajevu se je vrgla pod električno cestno železnico 20letna učenka III. razreda tamkajšnje strokovne šole — Natalija Urošević. Ko so jo potegnili izpod voza še živo, a smrtno poškodovano, je prosila, naj jo puste umreti. Kmalu nato je v bolnišnici umrla. Kaj jo je gnalo v smrt, ni znano.

Vagonarsko sramoto so skrili. Zagrebško železniško ravnateljstvo je te dni premestilo železničarsko vagonarsko naselbino, ki je stala doslej za botaničnim vrtom, na tir v Čulincu zunaj mesta. S tem so odgnali to socialno sramoto očesu mimovozečih se tujecev. Sicer pa upajo, da dobi del vagonarjev že letošnjo jesen trajna stanovanja v železničarski koloniji.

Roparji na Skadarskem jezeru. Dne 14. t. m. je na Skadarskem jezeru neki čoln, v katerem je bilo šest oboroženih finančnih stražnikov, ustavil parnik, ki je vozil proti Plavnici. Finančni stražniki so šli na parnik in ga preiskali, češ da vozi tihotapsko blago. Dejansko so našli velike množine tobaka in svile ki so jo vtihotapili iz Albanije. Finančni stražniki so vse to zaplenili in ga odpeljali s seboj, kapitanu pa ukazali, naj se v Plavnici zgłosi na carinarnici, kjer bo zvedel vse nadaljno. Komaj je parnik prispel v Plavnico, je odšel kapitan na carinarnico in povedal, kako in kaj je bilo z vtihotapljenim blagom na jezeru in vprašal kakšne posledice ga sedaj čakajo. Na carinarnici so se začudili in rekli, da o celi stvari nič ne vedo in da niso nikogar poslali na jezero, ker vrše službo le v pristanišču. Finančni stražniki so bili potemtakem preoblečeni roparji. Takoj so odredili zasledovanje in roparje tudi kmalu izsledili v sosednji vasi: bili so sami kmetje. Blago so še v našli pri njih, kar pa za kapitana ladje ni imelo koristi, kajti sedaj so pač pravi finančni organi zaplenili svilo in tobak.

Aretacija Iza Langa. Na Dubaju so na zahtevo naših oblasti aretirali Iza Langa iz Osjeka, ki ima na vesti velikansko tihotapstvo s cigaretnim papirjem.

Naročajte 'Slovenca'!

Iz Primorske.

Beškim trgovskim in industrijskim krogom je dovolil finančni minister kredit 25 milijonov lir proti nizki obrestni meri. Znesek bo izplačala Banca d'Italia 1. julija.

Tržaški Lloyd, Lloyd Triestino, je imel svojo 106. glavno zborovanje. Gospodarski njegov razvoj se je v preteklem letu zelo dvignil. Število odhajajočih ladij je naraslo od 210 na 309, število potovalcev od 85.000 na 100.000, število blaga od 690.000 ton na 964 tisoč, med temi nad 282.000 bal bombaža. Družba je dobila štiri nove ladje: »Adria«, »Carmaro«, »Vesta« in »Diana«. Dalje je naročila dve novi motorni ladji za plovbo preko Suesa.

Trst — Palestina. Z 18. junijem zložneta voziti na prosti Trst — Palestina Lajdova parnika »Gianicolo« in »Carniola«. Tri razrede imata, potovalci tretjega razreda imajo postelje na hodnikih. Je še bolj zračno. Odhod iz Trsta vsak četrtek, iz Jafe četrtek, iz Aleksandrije v petek. Ekspresni parnik iste družbe pride iz Carigrada v Trst od junija naprej ob šestih, tako da gredo potovalci v Pariz in London lahko že ob osmih z ekspresnim vlakom naprej.

Gledališče Verdi. Ravnateljstvo gledališča »Verdi« je oddalo igranje oper v puštu in postu 1926 podjetju Giuseppe Shisa. Glasbeni del bo vodil beneški kapelnik Antonio Guarnieri. Med operami sta tudi Strausovi: »Der Rosenkavalier« in »Salome«, ter Wagnerjev »Fliegender Holländer«.

V Opatiji je vse v polnem razmahu. Zadnji kopališčni seznam ima 15.500 imen.

Srednješkoli profesorji 8. do 10. čina so s 1. julijem pomaknjeni vsi brez izjeme — po vsej Italiji — v višji razred. Vse skupaj se bo v proračunu poznalo samo z 20 milijoni lir.

Zračno prometno črto Trst—Torino bo otvorila v septembru »Societa Italiana Servizi Aerei«. Bo v neposredni zvezi s črto Dunaj—Trst. Kaj pa Ljubljana?

Posebne vrste eleparij. Neki Bojer iz Benetk in Hribar iz Milja sta kupila staro ladjo »Quinto«, prej uporabljena pri lovu na kite, za 400.000 lir. 100.000 lir sta dala naprej. Za možstvo sta nabirala take ljudi, ki so se hoteli v Ameriko izseliti, pa niso imeli dovoljenja. Vsak je moral plačati 5000 lir. V Ameriki bi bili vse izkrcali, ladjo pa prodali. Vse so aretirali. Vsi so imeli ponarejene listine

Po svetu.

Koliko je poljskih časopisov na svetu. Po najnovejši strokovni statistiki, objavljeni v novem seznamu poljskih časopisov v Poznaju, izhaja danes v osemju poljske republike vsega skup 1212 časopisov, od teh jih je 175, ki izhajajo v drugih jezikih. Med drugojezičnimi časopisi imajo največji odstotek nemški listi (84), potem pridejo židovski časniki (47), ukrajinski (34), in ruski (5). Izven poljskih mej se je do danes držalo 135 časopisov. Največ jih izhaja v ameriških Zedinjenih državah (102), na Nemškem jih izhaja 9, na Francoskem 7, na Češkoslovaškem, Angleškem, v Avstriji in na Ruskem pa po trije. Jako lepo se razvija na Poljskem strokovno časopisje. Imajo namreč 375 strokovnih glasil, med njimi je 23 vzgojevalnih, 24 trgovinskih, 14 pravnih, 18 obrtniških, 21 sportnih 7 vojaških, 6 kemijskih in zdravniških.

† Prof. dr. Cardauns. V Bonnu je umrl prof. dr. Cardauns, star 78 let. Pokojnik je bil mnogo let glavni urednik glavnega katoliškega dnevnika v Nemčiji: »Kölnische Volkszeitung«. Veliko se je posvečal zgodovini katolištva v Nemčiji in napisal o tem predmetu mnogo temeljitih del. Od l. 1891. je bil tudi tajnik »Görresove družbe«.

Zgradba novega vseučilišča v Pragi. V Pragi grade pri mestu Svatojpluka Čecha novo vseučiliško poslopje, ki bo obsegalo vse fakultete. Kot prva bo dovršena juridična fakulteta kot zadnja medicinska. Celokupno vseučilišče bo popolnoma dovršeno po priliki l. 1930.

Novo ljudsko kopališče v Zagrebu. Zagrebška mestna občina zgradi še eno veliko ljudsko kopališče, in sicer na trgu med Arkovo tovarno in Peščenico. Kopališče bo dovršeno že prihodnjo pomlad.

Ukrajinska univerza v Pragi. Za rektorja na ukrajinski univerzi v Pragi je izvoljen prof. dr. Aleksander Kolesa, za dekana pa prof. dr. Volodimir Starosolski in prof. dr. Dimitrij Antonovič.

Rusi bodo imeli največji in najmočnejši aeroplan. Gradijo jim ga nemški inženjerji v veliki tovarni blizu Moskve.

Služkinja ustrelila gospodarja. V mestu Caen na Francoskem je služkinja Alica Geisortin ustrelila svojega gospodarja poročnika Morica Petitpas z njegovim lastnim službenim revolverjem. Poročnik v vojski zelo težko ranjen in zelo nervozen in razburljiv, se je s svojo ženo večkrat kregal, pa prav do hudega. Nekoč je grozil ženi s pasjim bičem, in služkinja, boječ se posledic, je letala po zdravniška. Ko je prišla nazaj, ji je nastavil poročnik revolver na prsi in ji je zagrozil, da jo bo ustrelil, če se bo še enkrat vtaknila v družinske razmere. Ko se je poročnik malo pomiril in si je v kuhinji izmival obraz, je služkinja, z vsem prestanim strahom in vznemirjenjem v kosteh, vzela na mizi ležeči revolver in je poročnika kratkoma ustrelila.

Gospodarstvo.

Zračna linija Dunaj—Ljubljana—Trst.

Ze pred tremi meseci smo poročali, da se je vršilo v Ljubljani pri trgovski in obrtniški zbornici posvetovanje glede tega, ali naj postane Ljubljana postaja na mednarodni zračni progi Dunaj-Trst. Vsi zainteresirani — opazili smo že takrat, da državna oblast ni poslala zastopnikov! — so se izjavili za to.

Stvar pa je kar zaspala. Družba, ki je to progo hotela upostaviti, je naletela takoj na težkoče. Kakor smo zvedeli, je ljubljanska trgovska in obrtniška zbornica intervenirala pri ministrstvu za vojno in mornarico v Belgradu glede tega, da se da družbi dovoljenje za enkratno pristajanje dnevno v Ljubljani. Toda ministrstvo vojne in mornarice, še do danes, kakor nam pravijo, ni dalo dovoljenja za to.

Čudno se nam zdi, da to ministrstvo tako zavlačuje zadevo. Zavedati se je treba, da prilike, kakor je sedaj, najbrže ne bo nikoli več. Zato se nam zdi postopanje omenjenega ministrstva neutemeljeno. Medtem ko vse povsod v drugih državah forsirajo zračni promet kot promet bodočnosti kakor n. pr. v Franciji, Nemčiji in Rusiji, vlada pri nas zavlačevanje. Medtem smo tudi že poročali, da je dobilo provincijalno mesto Celovec ugodno letalsko zvezo z Dunajem, ki je že v sredi preteklega meseca začela obratovati.

Pri nas pa nimamo še dovoljenja zato. Ljubljana bi tako imela poleg Belgrada zvezo z mednarodnim letalskim poletom, ki sega v vse najoddaljeneše kotičke celega sveta. Če ima to dovoljenje vojnega ministrstva družba Franco-Roumaine, ki oskrbuje promet med Parizom in Bukarešto preko Belgrada, če ima dovoljenje neka češka družba za progo Praga—Belgrad, potem je postopanje vojnega ministrstva v tem oziru ne samo čudno in nerazumljivo, ampak celo zlohotno. S tem preprečuje ministrstvo nadaljni potek tega vprašanja, ker bi se k drugi tozadevni anketi, ki bi razpravljala že o podrobnostih te stvari, pripeljali v letalih zastopniki družbe. Če se bo stvar nadalje zavlačevala, je gotovo, da te zveze nikdar ne bomo dobili. Poletje je tu, obratovanje bi se lahko že pričelo, dovoljenja za to, kar ministrstvo nič ne stane, pa ni! Kontrola, ki jo bo treba izvajati, tudi ne bo prizadevala toliko težko. Pravzaprav ne govore nobeni resni pomisleki proti upostavitvi te zveze. Zato pričakujemo, da se bo projekt aeroplanskega prometa Dunaj—Ljubljana—Trst kmalu realiziral, k čemur so poklicani tudi merodajni faktorji, zlasti pa ministrstvo vojne in mornarice.

Cene živine, telet in prašičev dne 17. junija 1925 v Ljubljani. Voli debeli za kg žive teže Din 9 do 9.50. Voli rejene 8 do 8.50. Voli za vprego po sposobnosti 7 do 8. Krave rejene 6 do 7. Krave klobasarije 3 do 4. Telice rejene 7 do 7.50. Biki rejene 7 do 7.25. Teleta težja debela 11 do 11.50. Teleta rejena 10.50 do 10.75. Prašiči debeli 13 do 13.50. Peršutarji 11 do 12. Prašiči zaklani 16.50 do 17. Teleta zaklana 15.50 do 16.50. Banaški šepharji 16 do 16.50. Plemenski prasci po starosti in kakovosti od 100 do 200 Din. — Včerašnji semenj je bil jako slabo obiskan. Prigon je bil jako skromen. Vzrok je lepo vreme z nujnim kmečkim delom s senom ter slaba kupčija, ker so cene zlasti goveji živini

všet narasle valute znatno nazadovale. Sicer na neznanem prigonu na današnjem semnju to ni bilo tako občutiti, vendar podeželski sejmi kažejo še žalostnejšo sliko izvemši zadnjega semnja v Kranju. Cene telet so jako nazadovale. Cene prašičev se še držijo, edino pitana živina se še lahko proda, vsa druga živina pa zastaja. Plemenske krave s teleti pa se kupijo prav lahko za ceno 7 do 7.50 Din za kg. Vsa znamenja kažejo, da bodo cene še nazadovale, če se naša valuta ne stabilizira.

Hmelj. Zatec, dne 13. junija. (Zasebno poročilo.) Naglo dvigovanje cen hmelja v preteklem tednu s 3400 na 4000 Kč se v teku tega tedna ni zdržalo. Sklenilo se je sicer nekoliko kupčij, ali kupci niso hoteli prekoračiti 4000 Kč. Šele danes se je po daljši dobi doseglo za manjšo partijo 4030 Kč za 50 kg. Minuli teden je znašal obrat 200 q. Položaj je trden.

Promet v tržaškem pristanišču v prvem tromesečju 1925. V prvih 3 mesecih letos je znašal promet med Trstom in Italijo 24.663 vagonov, med Trstom in Češkoslovaško 20 tisoč 218 vagonov, med Trstom in Jugoslavijo 5644 vagonov ter med Trstom in Ogrsko 1723 vagonov.

Bilanca Donavsko-savske-jadranske železnice (bivše Južne železnice) za leto 1924. Bilanca donavsko-savske-jadranske železnice za drugo poslovno leto (1924) izkazuje malenkostni čist dobiček v iznosu 11.098 zlat, frankov, medtem ko je izkazovala bilanca za leto 1923. izgubo v višini 357.712 zlatih frankov. Sedaj ima družba le še okoli 500 km železnice na Ogrskem, ki so pa zelo deficitne. Pa deficit se bo pokrila z dohodki iz ugodnejšega poslovanja v prihodnosti. Kdaj bo družba zopet začela izplačevati delničarjem dividendo, je še negotovo.

Promet v solunski luki. V prvem tromesečju t. l. je pristalo v solunski luki 441 ladij s 393.303 tonami, ki so uvozile 211.451 ton blaga. Največ se je blaga uvozilo iz Francije (30.765 ton), potem iz severnoameriških Združenih držav (21.715 ton), iz Anglije (27.339 ton), iz Romunije (24.594 ton), iz Jugoslavije (18.150 ton), iz Belgije (15.920 ton), iz Nemčije (12.231 ton) in iz Italije (11.713 ton).

Francoska zunanja trgovina. V prvih 5 mesecih t. l. je Francija uvozila 18.919.000 ton blaga v skupni vrednosti 15.845 milijonov frankov, izvozila pa za 18.118 milijonov frankov blaga nad 12 milijonov ton.

Znižanje diskonta v Avstriji. Na Dunaju pričakujejo, da bo Avstrijska narodna banka znižala diskonto obrestno mero od 11 na 10 odstotkov, vendar pa bi se to izvršilo šele v mesecu juliju t. l.

Konkurzi in prisilne poravnave na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da je bilo na Ogrskem v prvih 5 mesecih letos prijavljenih 971 prisilnih poravnav in 120 konkurzov, medtem ko je bilo v prvih 5 mesecih lani razglašanih samo 196 prisilnih poravnav in 66 konkurzov.

BORZA.

17. junija 1925.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.45—13.60, Italija 2.174—2.204 (2.1935—2.2235), London 275.90—280.90 (277.40—280.40), Newyork 56.48—57.28 (56.73—57.53), Pariz 2.7250—2.7750 (2.755—2.805), Praga 1.678—1.702 (1.6865—1.7105), Dunaj 7.95—8.07 (8.02—8.14), Curih 11.01—11.11 (11.06—11.16). Tendence je bila jako slaba, po borzi se položaj ni izpremenil.

Curih. Belgrad 9.05 (8.975), Pešta 72.5 (72.5), Berlin 122.60 (1.223), Italija 19.75 (19.90), London 25.0350 (25.04), Newyork 515 (515.10), Pariz 24.8750 (24.82), Praga 15.25 (15.275), Dunaj 72.50 (72.62), Bukarešt 2.40 (2.40), Sofija 3.75 (3.75).

Dunaj. Belgrad, 12.66, Kodanj 137.25, London 34.49, Milan 27.09, Newyork 709.35, Pariz 33.94, Varšava 136.10. Valute: dolarji 706, angleški funt 74.48, francoski frank 38.80, lira 27.12, dinar 12.41.

Praga. Lira 129.25, Zagreb 59.75, Pariz 161.875, London 164.05, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7 in pol odstot. invest. posojilo 61.50—62.50, Vojna odškodnina 200 den., Celjska posoj. zaklj. 206, Ljublj. kreditna 225—235, Merkantila 100—104, Prašedion 800—805, Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 135 bl., Trbovlje 335—343, Vevče 100—112, Stavbna družba 265 do 280, 4 in pol odstot. zastavni listi 20 den., 4 in pol odstot kom. zadolžnice 20 den.

Zagreb. Hrvatska eskomptna banka 103—104, Hipobanka 56—56.50, Jugobanka 100—101, Prašedion 800, Slavenska 70, Eksploatacija 32—34, Gutman 350, Slavonija 39—40, Seđerana, Osijek 520 do 530, Vevče 105, Trbovlje 350.

Dunaj. Alpine 285, Greinitz, 138, Kranjska industrijska družba 345, Trboveljska družba 412, Hrv. eskomptna banka 121, Leykam 140, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 65.500, Avstrijske tvornice za dušik 171, Mundus 865, Slavonija. 50.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: smrekovi hlodi, od 25 cm prem., napr., fco nakl. postaja 250 den., deske, 20 in 25 mm, III. vrsta, fco meja 480 den., trami, 5-7, 11 m, 6-7, 11 in 12 m, kompletacija, 3-3, 3-4, 4 m, 4-4, 4-5, od 5 m naprej, fco meja 475 den., bukovo ogelje, la eksp. blago, fco meja 2 vag. zaklj. 94.50, čreslo, suho, v ovojih, letošnje, fco nakl. postaja 5 vag. zaklj. 35. — Žito in žitni pridelki: pšenica Hardwinter, par. Postojna trans. 465 bl., pšenica Rosafé, par. Postojna trans. 460 bl., pšenica avstralska, par. Postojna trans. 450 bl., otrobi pšenični, juta-vreče, fco Ljubljana 200 bl., Jemčen. orig., srbski, 60 kg, fco Ljubljana 325 bl., fižol, ribničan, orig., fco Ljubljana 260 den., fižol, koks, orig., fco Ljubljana 260 den.

Poljedelski krediti.

(Govor poslanca dr. Kulovca v narodni skupščini v debati k vladnemu načrtu zakona o poljedelskih kreditih dne 29. maja.)

(Nadaljevanje.)

V obrambo našega zadrugištva.

Končno se mi zdi potrebno, da se tudi nekoliko povrnem na izvajanja v ekspoziciji g. ministra za poljedelstvo, s katerimi je hotel utemeljiti svoj zakonski načrt. Nočem dvomiti o tem, da je g. minister prepričan, da je njegov zakonski načrt najboljši. Zato mi naj pa tudi g. minister ne zameri, ako mu odkrito in jasno odgovorim na njegova izvajanja. Gosp. Miletič je prilično izjavil sledeče: »Ali kad sam imao, da ocenim, dali poljoprivredni kredit u ovom obimu, u kome ga mi danas predvidjamo, može da teče kroz te ustanove (dosedanje kreditne zadruge in zadrugne zveze), ja sam našao da se te ustanove ne mogu upotrebiti, zato što su izraz nečeg politički nezdravog, čega je naš današnji život prepun. Vi čete videti, da su one izraz prošlosti, da nose u sebi obeležje nečega, što je ostalo iz starog vremena, kad je još neprijatelj u našoj zemlji vladao. I kad bismo upotrebili te savelze i njihove organizacije i zadruge, mi bismo naišli na to, da bismo dajuč obiljna sredstva za ostvarenje poljoprivrednog kredita, rušili osnovnu ideju državnu, koju mi ispovedamo. Došli bismo na to da plemenske suprotnosti, i verske suprotnosti, koje na žalost u našoj zemlji još postoje, još jače podržavamo, i još jače razvijamo.«

Mimo tako ostre obsodbe ne moremo preiti na dnevni red. Sicer sem o teh stvareh že nekoliko govoril, toda, ker so te besede padle z največjega, z najmerodajnejšega me-

sta, iz ministrske klopi, mi boste oprostil, če tudi na te besede kolikor toliko reagiram. Sedanje zadrugištvo je po mnenju g. Miletića »destruktivno«, sedanje zadrugištvo ba je ogrožava celo osnove naše države ter je napoli veličini naše države.

Gospodje, povrnimo se k prvi točki. Gospod minister pravi, da je sedanje zadrugištvo plod prošlosti, plod neprijateljske, neslavne prošlosti. Da, gospodje, sedanje zadrugištvo je plod prošlosti, toda slavne, trudapolne, požrtvovalne, z veliko ljubeznijo ožarjene prošlosti! (Živahno odobravanje in ploskanje na levice.) Prvi mož, ki je sejal seme zadrugne misli na rodovitno, toda zanemarjeno jugoslovansko njivo, je bil ženijski d. r. K. rek. (Franc Smodej: Slava mu.) Njegovo delo ni bilo destruktivno, pač pa je šlo za ciljem, da ustvari na naši jugoslovanski zemlji veliko število politično, gospodarsko in socialno samostojnih kmetij. Ni pa imelo samo tega cilja, ampak je stremelo tudi za tem, da pripravi na tej jugoslovanski zemlji politično in gospodarsko samostojnost naroda kot celote. To delo je bilo osvobodilno, ta doba početka in razmaha našega zadrugištva je bilo največje delo od onega časa, ko se je odpravila tlaka. (Ivan Vesensjak: To je bila prava nacionalizacija, ne pa tista, ki jo izvršuje dr. Zerjav in tovariši!) To je bilo konstruktivno delo, ki je tisoče sil obudilo iz gospodarskega, socialnega in političnega mrtvila. To delo je ustvarilo pri nas novo življenje, je vzbudilo v narodu samozavest in zavest gospodarske neodvisnosti. Zato pravim: To delo zadrugištva je res plod prošlosti, toda slavne, požrtvovalne in velike prošlosti. (Viharni klici na levice: Tako je!)

Gospod minister pravi dalje, da sedanje zadrugištvo razdružuje, razdira in seje plemensko in versko mržnjo. Ali ve gospod minister, da so Jugoslovani: Slovenci, Hrvati in Srbi imeli pred to državo skupen parlament, in to je bil občni zbor Zadrugne Zveze v Ljubljani. Tam so se shajali Srbi, Hrvati in Slovenci v skupnem parlamentu pod staro Avstrijo, tam so zamislili in pripravili nove poti za gospodarsko in politično osamosvojitev Jugoslovanov, in če se je ljubljanska Zadrugna Zveza končno razdelila v Zadrugno Zvezo za Istro in za Dalmacijo v Splitu, niso te delitve povzročili politični razlogi, marveč je bilo za to delitev merodajno dejstvo, da je Zadrugna Zveza v Ljubljani uvidela, da je zadrugištvo dovolj razvito, da se lahko brez škode in pretresa ustanove posebne Zadrugne Zveze; tudi je ljubljanska Zadrugna Zveza tudi nadalje ostala z novimi organizacijami v stalnem stiku ter jim dajala navodila. Zadrugištvo torej ni rušilo, ni sejal mržnje, ampak je bilo že pred to državo v Avstriji naš skupni gospodarski parlament in skupni izraz naše edinstvi.

Dopisi.

Bled. (Igralnica se zopet otvori. — Zopet prestavljena učiteljica.) Kakor smo zvedeli, ne bo treba Zerjavu demisionirati, ker se bo prihodnjo soboto igralnica zopet otvorila. Baje se le nekatere igre ne bodo smele igrati. Čuje se, da se bo otvoritev zelo slovesno praznovala. — Zgodilo se je tukaj še nekaj. Med enajstimi učnimi močmi je bila ena učiteljica, pristajinja SLS. Dasi je bila vestna in marljiva v šoli, se vedla v vsakem pogledu korektno in se prav nič ni vtilkala v politiko, mora vendarle zapustiti svojo družino in iti v Boh. Bistrico. Na njeno mesto pa je prišel Srb iz Šumadije. — Kako bo ta gospod poučeval slovensko dečo, to nam je res uganka. Uganka pa ni, kaj današnji sistem s tem namerava!

Stara Loka. (Iz gasilstva.) Preteklo nedeljo je obhajalo naše gasilno društvo petindvajsetletnico svojega obstoja. Proslava je bila lepa. Izme-

Neki vseučilišni profesor nam piše: „Na podlagi lastnih ponovnih raziskovanj moram reči, da je „Odol“ izvrsten antiseptikum za ustno votlino, in da je prav posebno priporočljiv za dnevno čiščenje zob in ust. — Dlesni in zobe dobro zavarujemo pred gnitjem, ako rabimo „Odol“.

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Nato je popravil zlomljeno cev, pobral orodje in se podal po stezi navzgor. Stopal je počasi, močno utrujen, kakor človek, ki je preстал strašno krizo. Odložil je orodje in v velikih požirkih pil vodo, ki je zopet tekla po ceveh in sedel na klop ob odprtih kuhinjskih vratih. Deda je bila notri, pripravljal večerjo in glas njenih stopinj ga je navdajal z neizmerno zadovoljnostjo.

V velikih požirkih je vdihaval balzamični gorski zrak liki potapljač, ki se je pravkar vzpel iz morskih globin. In ko je pil ta zrak, je stremel v oblake, nebo, doline, kakor da bi z zrakom vred pil tudi vse to.

Deda ni vedela, da se je bil vrnil; tako je včasih obrnil glavo in jo skrivaj pogledoval — pogledoval marljivo njene roke, bronasto barvo njenih rujavih las, ki so se lesketali, ko je stopila preko pramena solnčne svetlobe, ki se je vlivala skozi okno, njeno postavo, ki ga je navdajala s čudnimi nežnimi čustvi. Slišal jo je bližati se vratom in je odločno obračal glavo

proti dolini. V naslednjem trenutku pa se je zganil, kakor se je vselej zganil, kadar je začutil ljubko nežnost njenih prstov v svojih laseh.

»Nisem vedela, da si se že vrnil,« je rekla. »Ali je bilo kaj resnega?«

»Precej velik je bil tisti plaz,« je odgovoril še vedno zroč v stran. »Resnejši, kakor sem si bil mislil. Vendar že imam načrt. Ali veš, kaj naredim? Evkalipta nasadim vse vprek po plazju. Potem bo držalo. Nasadim ga gosto kakor trava, tako da se niti lačen zajec ne bo mogel preriti skozi. In kadar se dobro vkorenini, ne bo nobena reč v celem stvarstvu več premaknila tiste rahle zemlje.«

»Ej, kaj je tako hudo?«

Zmajal je z glavo.

»Nič vznemirljivega. Gotovo pa bi rad videl tisti vražji plaz, ki bi mi mogel škodovati, to je vse. Zapečatil bom ta plaz tako, da bo milijon let ostal na svojem mestu. In ko se oglasio poslednje trobente in se bo sonomska gora z vsemi drugimi vred izpremenila v nič, bo ta plaz še vedno stal, vzdržan po teh koreninah.«

Objel jo je z roko in pritegnil k sebi.

»Ti ženska mala, gotovo pogrešaš

mnogo v tem bivanju na ranči — godbo, gledišče in take reči. Ali nimaš nikdar poželjenja, da bi popustila vse to tukaj in se vrnila v mesto?«

Njegova bojazan je bila tolika, da si je ni upal pogledati in ko se je nasmejala in zmajala z glavo, je občutil silno olajšavo. Opazil je tudi nezmanjšano mladost, ki je zvenela iz tistega znanega nekdanjega deškega njenega smeha.

»Ampak da veš,« je rekel nenadno strogo, »nikar ne hodi okoli tistega plazju, dokler se drevje, ki ga posadim, ne vkorenini. Silno nevarno je in jaz te ne morem izgubiti.«

Pritegnil jo je k sebi in jo gladno, strastno poljubljal.

»Kakošen ljubimec!« je vzkliknila in v njenem glasu se je razodeval ponos nanj in na njeno ženskost.

»Poglej vse to, Deda!« Odtegnil je eno oklepajočo roko in z divjo gesto zamahnil z njo preko doline in gora za njo. »To je Dolina Meseca — dobro ime, primerno ime. Ali veš, kadar se ozrem po njej in se zmislim nate in na vse, kar ona pomeni, me kar nekaj zaboli v grlu in v sreč imam besede, ki zanie ne morem najti izraza, in

čutim neko čuvstvo, da skoraj razumem Browninga in tiste druge visoko leteče pesnike. Poglej goro Hood tamle, prav kjer jo obseva solnce. Doli v tisti globeli sva našla studenec.«

»To je bilo tisto noč, ko nisi do desetih šel krave molst,« se je nasmejala. »Ako me boš še dlje zadrževal tukaj, ne bo večerja nič prej pripravljena kot takrat.«

Vzdignila sta se s klopi in Daylight je snel posodo za mleko z žeblija pri vratih in postal še za trenutek, da se ozre po dolini.

»Gotovo je veličastno,« je rekel.

»Gotovo je veličastno,« je ponavljala, radostno smejoč se nad njim in z njim in nad seboj in vsem svetom, ko je odšla skozi vrata.

Daylight pa je odšel kakor starec, ki ga je bil nekoč srečal, po plamenih zahajajočega solca po griču navzdol, s posodo za mleko na roki.

KONEC.

Poravnajte naročnino!

nadil nas je samo govor, katerega je govoril zastopnik »Zveze gasilnih društev«. V začetku je govoril o pomenu in namenu gasilnih društev, nazadnje je prešel v neko navdušenost, v kateri je govoril končal z besedami: »...Na pomoč! Zdravilo! Dolej se je po tati govorilo, da je gasilno društvo edina organizacija, ki ne goji strankarstva. Iz pozdrava gospoda zastopnika Zveze pa lahko vsak sklepa, da centrala gasilnih društev smatra sebe in podrejena društva za privesek demokratov in sokolstva.

Knjige in revije.

Z besedo in tiskom. Nova izdaja. Spisal Aleksander Halka. Kratek obris zgodovine Družbe sv. Petra Klaverja s slikami. Priporočeno od prevz. škola ljubljanskega. Knjižica je zanimiva in obenem poučna. Cenjeni čitatelj bo občudoval pota božje Previdnosti, ki se je poslužila mlade poljske grofice za rešitev črnega plemena. Lepo knjižico vsem cenj. bralcem, zlasti Mar. družbam priporočamo. Cena po pošti 5 Din, pri naročbi 12 izv. skupaj se dobi izvod po 4 Din. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva c. 3.

Poklic pomožne misijonarke. Nova izdaja. — Knjižica za dekleta, ki so že premišljevale o svojem poklicu za redovniški stan in sedaj žele doznati, kam jih ljubi Bog v svoji dobroti kliče. S priporočilom prevz. gospodov škofov: ljubljanskega, mariborskega, krškega, tržaškega. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva c. 3. Cena 5 Din. Tiste, ki so knjižico že poprej naročile, pa je do danes še niso prejeli, prosimo, da nam to vnovič naznani.

Pevska zveza.

Pevce. Razposlali smo maj-junijsko številko »Pevca«. Kdor bi ga v par dneh ne dobil, naj blagovoli reklamirati. Uprava ga je sicer točno odpisala, toda mogoče je, da se izgubi med potjo kakšna številka. List je par dni zakasnil, kar naj nam blagovoliijo cenj. naročniki oprostiti. Krivda je bila v tiskarni, ki nam ni poslala pravočasno notne priloge. Prihodnja številka izide koncem julija.

Dopisnike prosimo, da nam poročajo o petju in pevcih doma in drugod. Vsak zborovski vodja bi moral poslati vsaj par dopisov letno za »Pevca«. Zelo pogrešamo takih poročil iz raznih krajev. Komur je razvoj lista pri srcu, naj pridno dopisuje vanj.

Tajnike oz. pevovodje prosimo, naj nam takoj vrnejo izpolnjene »Prijava« glade udeležbe zborov ob priliki proslave petletnice P. Z. Je skrajni čas, ker drugače ne moremo razposlati not, in tudi prosila se ne bo mogla vršiti, ako se ne odzove do-

volj zborov. Ne ovirajte dela z odlašanjem! — Pevska zveza.

Turistika in sport.

Novi rekordi v lahki atletiki. Iz Amerike prihajajo poročila o novih rekordih, naravnost bajnih. Pariški olimpijalec v skoku na daljavo črnc Hub- bard, je skočil v Chicago 7-896 m! daleč in s tem izdatno prekosil dosednji rekord Le Gendre-ov, 7-765 m. Kmalu bomo brali 8 m! Hubbard je dijak na vseučilišču. — V San Francisco je pa vrgel Hous- er disko 50-29 m daleč in s tem izboljšal svoj lastni, sicer še ne priznani svetovni rekord 48-86 m skoraj za dva metra. — Šved Wide je zadnjič zru- šil Nurmijev rekord na 3000 m; danes pa beremo, da je porušil tudi Nurmijev rekord na 2800 m 5:26-4 z novo znamko 5:25-9.

Zanimivosti.

ČUDA IZUMRLIH NARODOV.

Kljub temu, da traja zemljepisno in nara- dopisno preiskavanje v vseh področjih člo- veškega znanja, so vendar še na naši zemlji obširne pokrajine, ki so skoraj popolnoma neznane. Tako je za južnim polarnim krogom še približno osem milijonov štirijaskih kilo- metrov nepreiskanelega sveta. Polotok Kola na Laponskem čaka še na raziskovalce in čez tri milijone štirijaskih kilometrov nepreiska- nega ozemlja v Južni Ameriki obeta prese neotljiva odkritja. Ravno v Srednji in Južni Ameriki so naši v zadnjem času take reči, ki čudovito razsvetljujejo kulturo izumrlih na- rodov. V panamskih pragozdih je odkril an- gleški raziskovalec Rihard Marsch čudovito indijansko plemo mongolskega tipa. Isti po- gumni raziskovalec je našel v tistem kraju plemo belih Indijancev ter odkril razvaline velikanskega mesta, ki je cvetelo pred več kakor pet tisoč leti. Arheolog Thomas Guan, ki je odkril tajno mesto Majev v britanskem Honduram, se je vrnil k tem razvalinam, da bi jih natančneje preiskal in upa, da bo našel v kakem grobu, ki je še pokrit z zemljo, roko- pise, ki so jih pokopavali z vsakim velikim knezom Majev vred. Iz rokopisov bi se poučil o zgodovini in načinu življenja tega posebnega naroda. Tudi o drugih izginotih kulturah je

ališal zadnji čas svet. Voditelj Rotschildove ekspedicije Angus Buchanan je našel v no- tranjosti Sahare mesto, sezidano iz soli in je s tem izpodbujal, da bi se še v drugih pušča- vah, zlasti v Aziji, preiskavalo. Sredi Kine so našli lepo žensko plemo s kodrastimi svetlimi lasmi, potomce naroda, po katerem se ni ohrani- lo niti ime. Na Becekr-Nihomski skupini Havajskih otokov so našli med razvalinami neznanega, v terasah zidanega mesta, ljudi tujeega plemena nenavadne lepote. Na reki Fly na Novi Gvineji se je srečal kapitan Frank Hurley s plemenom ljudožrcev bronaste barve, ki spominja na stare Hebrejce. Plemo belih divjakov so našli v ozemlju Unjamvezi v no- tranjosti Afrike in po hribih ob dolini Me- konga v Indokini plemo, ki ne pozna nobenih bogov in čigar jezik obstoji samo iz nekakega petja posameznih glasov. V panamskem pra- gozdu so našli raziskovalci dobro ohranjeno mumijo deklice s kremplji na prstih na nogah in rokah, iz česar je nastalo domnevanje, da je v pradavnih dobach tam živel plemo, ki je bivalo na drevju. Vsa ta zanimiva odkritja izumrlih narodov so iz najnovejšega časa in dokazujejo, da je na zemlji še mnogo plemen in prastarih kultur, o katerih še sanjali nismo.

KAKO SILNO KORISTNI SO PTIČI.

T. C. Bridges piše o koristih, ki jo ima člo- vek od ptičjega sveta. Dasi človek more i divje zveri ukrotiti, proti mrčesu je pa brez vse moči ter bi proti njemu brez ptičje pomoči nič ne opravil. Le malokdo si more misliti o strašni moči mrčesa, ki vse žive stvari daleč prekaša po številu vrst, požrešnosti in velikanski hi- trosti v razploditvi. Ako bi se mogel mrčes nemoteno širiti in svoje uničevalno delo izvr- ševati, bi trajalo samo dve ali tri leta in ves pridelek na zemlji bi bil uničen. Naša zemlja bi se izpremenila v puščavo in morda bi nas preživela samo plemena na najbolj oddalje- nem severu, kjer se živi človek samo od mes- nih jedi. Poljedelci in vrtnarji preganjajo ptiče, kateri jim zobljejo žito in sadje. Ali vsakdo bi moral pomisliti, da se ptiči žive največ z mrčesom in da so ptiči edina sila v

prirodi, ki more kljubovati nevarnosti, ki nam preti od mrčesa. Prvi prebivalci na Novi Ze- landiji so na pr. spoznali, da samo mrčes pov- zroča slabe letine. Začeli so ga zatirati na vse kriplje, ali pravega uspeha ni bilo. Šele ko so dobili iz Evrope ptiče in med njimi našega maločislana vrabca, je bil mrčes zatrt. Za- konita zaščita ptičjega sveta, ki tudi za nje- govo pomnožitev deluje, ni nobena sentiment- talna naredba prijateljev živali, ampak sred- stvo nedogledne cene za poljedelstvo in sad- jarstvo.

• • •

Dežela, kjer more žena postati mož. V Albaniji žena ne uživa ravnopravnosti, kar je spričo tamkajšnjih kulturnih razmer umljivo. V zakonu more Albanec odpustiti svojo ženo, ako nima otrok ali ako mu povije samo žen- sko deco. Mož, namreč ki nima sina, je iz- postavljen javnemu preziranju. Pri ločitvi mo- ra mož vrniti ženi njeno balo in za vsako leto zakona po eno ovco. Žena nima pravice za- htevat ločitev zakona niti tedaj, ako jo mož zlostavlja. Samo ena pot ji ostane odprta: da sama postane mož. To se izvrši pred vaškimi starešinami na slovesen način. Žena, ki se od- loči za ta korak, mora poslej živeti popolnoma kot mož. Nositi mora moško obleko, iti v voj- no, sodelovati na zborovanjih itd. Gorje ji, če le za hip pozabi na svoj novi »spok«. En sam poljub zadostuje, da izgubi vse pravice in vsa- ko varstvo, ter jo more vsak ubiti, ne da bi se moral zaradi tega bati ne sodne kazni ne krvne osvete.

Nebotičniki v Jeruzalemu. Neka ameriška družba je kupila v Jeruzalemu veliko stavbi- šče, kjer namerava sezidati 11 nadstropij vi- sok hotel. Zgradba bo veljala 80.000 funtov šterlingov (približno 25 milijonov dinarjev). Stavbišče je stalo 20.000 funtov, ker je svet v Jeruzalemu silno drag. Stavbno gibanje v Pa- lestini pa je zelo živahno. V mestu Tel-Aviv zgotove skoro vsak dan tri hiše, kljub temu pa je povpraševanje po stanovanjih toliko, da oddajajo sobe lahko po 5 funtov mesečno (1500 Din).

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Naj- manjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

Službo dobi
PEKOVSKI pomočnik
mlad, ki ima veselje raz-
našati kruh odjemalcem. —
Hrana in stanovanje v hiši.
Plača po dogovoru. Pisme-
ne ponudbe na Josip Sašek
METLIKA. 3970

UČENKO
zdravo, s primerno šolsko
izobrazbo, poštenih staršev,
sprejme takoj v manufakt.
trgovino **VIKTOR WEIBL**,
Metlika. 3969

Sprejme se več prvovrstnih,
dobro izvežbanih
krojaških pomočnikov
za konfekcijsko delo. Vpra-
šati: Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & Komp.
Ljubljana, Emonska cesta 8.

Službo želim premeniti
kot dom. mizar, vajen sem
vseh strojev za obdelovanje
lesa in tudi popravila istih.
Obenem obvladam popolno-
ma kolarsko, tesarsko in so-
darsko stroko. Popolnoma
sem tudi izvežban dela pri
umetnih mlinih. — Ponudbe
upravi lista Maribor pod:
»Spretnost«. 3934

Družabnik
ali družabnica se išče za
dobro idočo podjetje žen-
ske obrti s kapitalom do
50.000 Din, event. tudi s
sodelovanjem. — Ponudbe
pod: »Napredek« št. 3935
na upravo lista.

Iščem **POSTREŽNICO**
(kuharico) od 9—4 popold-
ne. Plača 300 Din in hrana.
Naslov pove uprava »Slo-
venca« pod številko 3949.

POZOR!

Prodaj ali zamenjam za
zbirko znamk — lepe, ve-
like slike iz Afrike. Cenj.
ponudbe pod: »Misijonar«
št. 3965 na upravo lista.

Avto prve ital. znamke,
32 HP, elektrika, 6
sedežev, izvrsten in popol-
noma zanesljiv voz, v garan-
tirano brezhibnem stanju, z
novo gumijo in rezervo, se
proda. — Ponudbe pod »Spe-
cialna marka« št. 3834 na
upravo »Slovenca«.

Pomožni motor
D. K. W. v zelo dobrem
stanju, montiran na močn.
kolesu, poceni naprodaj. —
Naslov v upravi pod 3966.

PRAZNA SOBA
s posebnim vvhodom pri go-
spodarju se takoj odda. —
Naslov pove uprava lista
pod številko 3963.

PRODAM takoj priprosto,
dobro ohranjeno
SPALNO OPRAVO
iz trdega lesa. — Naslov v
upravi lista pod št. 3962.

NAJBOLJŠA
REKLAMA
so oglasi v »Slovenca«.

Rdeč fižol
kupi **FR. POGAČNIK**,
LJUBLJANA, DUNAJSKA
CESTA 36. 3974

Razprodaj

v petek 19. t. m. popoldne
ob 4. uri v baraki na Vod-
nikovem trgu v Ljubljani
po nizki ceni: slikarsko
orodje, šablone, in razne
barve za slikanje sob in
druge v to stroko spadajoče
stvari. 3967

VSE TAPETNISKE

IZDELKE

od najfinišne do najcenejšje
izdelave ter vsa popravila
po najnižjih cenah izvršuje
RUD. SEVER — Ljubljana,
Gospodarska cesta št. 6.

POZOR, KMETOVALCI in

OBRTNIKI!

Prevozniki mlini za domače
mletje (pogon 2—3 KS) so
na ogled in prodajo pri:
PODBOJ, Sv. Petra c. 95.

ŠTULEN - MLIN

s stalno vodo in gospodar-
skim poslopjem, blizu ko-
lodvora, se vzame v najem.
Ponudbe pod »Štulen mlin«
št. 3927 na upravo lista.

Patent fotele

fine konstrukcije — dobite
samo pri **RUDOLF SEVER**,
special. zaloga tapetniških
izdelkov, Ljubljana, Gospo-
darska cesta 6. V zalogi
vsakovrstna žima in afrik
po tovarniških cenah.

Profesor dr. AL. ZALOKAR

Tavčarjeva ulica št. 1

zopet redno ordinira.

Razpis.

Načelstvo »HERA«, stavbne registrir. zadruga z o. n.
v Ljubljani, razpisuje **ODDAJO STAVBNIH, TESAR-
SKIH, KROVSKIH in ostalih del z dobavo materiala za**
napravo eno- in dvodružinskih hiš.

Načrti, proračuni, splošni in podrobni pogoji so na
vpogled oziroma se dobe proti povračilu stroškov v za-
družnem lokalu v Ljubljani, Kette-Murnova (preje Sv.
Martina) cesta št. 3, v dneh 20., 22. in 23. junija med
14. in 19. uro. NAČELSTVO.

6 vagonov

zaprtih, po 15 ton čiste tovarne težine,
NAPRODAJ po jako ugodni ceni. Vagoni
so v brezhibnem stanju ter so na vpogled
pri **KONZERVNI TOVARNI »GLOBUS«**
D. D. na **VRHNIKI** — kamor je nasloviti
tozadevne ponudbe.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izraze sožalja in izkazano
nam iskreno sočutje ob smrti našega ljubega
soproga, očeta, brata, strica

Ivana Savška

posestnika v Dolenji vasi

izrekamo tem potom vsem našo najiskrenejšo
zahvalo. — Hvala Vam vsem: sorodniki, pri-
jatelji, znanci in hišni sosedje, ki ste spremlili
dragega nam pokojnika na njegovo zadnjo pot.
Posebna zahvala preč. duhovščini za spremstvo
in molitve in rudniški godbi za žalostinke.

Zagorje ob Savi, dne 13. junija 1925.

VEKOSLAV SAVŠEK, poručnik, brat —
v imenu vseh ostalih sorodnikov.

Velenjski premog

po izredno nizkih cenah

dobavljata:

Direkcija državnega rudnika Velenje

in glavni **Promet. zavod za premog, Ljubljana**
razpečevalce (isti tudi potom posrednika tv. OSWATITSCH & DEJAK, CELJE).

Na zalogi tudi velika množina **zidne opeke.**

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamnigorici

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija)

Brzjavke: Zadruga Kropa

Telefon interurban: Podnart 2

Žebliji za normalne in ozkotirne železnice — Žebliji za ladje, črni ali pocinkani — Žebliji za zgradbe, les itd. — Žebliji za čevlje — Spojke
za ožre in prage — Spojke za ladje in splave — Železne brane — Kljuge za podobne, zid, cevi, žlebove itd. — Vijaki z maticami —
Podložne pločice — Matice — Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd. — Vijačni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje — Ilustrovani ceniki na razpolago

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.